БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 169 (7616)
21 ИЮЛЬ ЖУМА 1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Бугун Литва, Латвия ва Эстонияда Совет ҳокимияти э'лон қилинганига ўн йил тўлди.

Совет Иттифоқи республикалари оиласида ҳур ва бахтли ҳаёт кечираётган латиш, литва, эстон халқларига оташин қардошлик саломи!

Яшасин ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси улуғ Сталин!

БОЛТИҚБЎЙИ РЕСПУБЛИКАЛАРИНИНГ ШОНЛИ БАЙРАМИ

Бугун Латвия, Литва ва Эстонияда совет ҳокимияти э'лон қилинганига 10 йил тўлди.

Бугун қардош латиш, литва ва эстон халқларининг улуғ байрам куни. Бу—бутун совет халқининг байрами. Бепоён мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари бу кунни зўр тантана блан байрам қиладилар, озод ва бахтиёр ҳаёт учун шонли большевиклар партиясига, жонажон совет ҳукуматига, улуғ Сталинга яна бир марта миннатдорчилик изҳор қиладилар.

Бундан 10 йил муқаддам Латвия ва Литванинг халқ Сейми ҳамда Эстониянинг давлат Думаси ўз мамлакатларини совет республикаси деб э'лон қилди ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига қабул қилиш тўғрисида СССР Олий Советига мурожаат қилди. СССР давлат ҳокимиятининг олий органи латиш, литва ва эстон халқларининг талабини қондирди.

Латвия, Литва ва Эстонияда совет ҳокимиятининг э'лон қилиниши блан буржуазия ҳукмронлигига барҳам берилди, меҳнаткашлар озодликка эришди, бахтли ҳаёт бошланди. Ишсизлик, қашшоқлик тугатилди, деҳқонларга ер берилди. Совет ҳокимиятининг қарор топиши Болтиқбўйи мамлакатларининг қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди. Саноат ва қишлоқ хўжалиги жуда тез сур'атлар блан ўсаборди. Социалистик қурилиш ишлари авж олиб кетди.

Немис-фашист босқинчиларнинг Ватанимизга қарши хиёнаткорона ҳужуми бошлангандан кейин тинч қурилиш ишлари вақтинча тўхтатиб қўйилди. Фашист босқинчилар латиш, литва ва эстон халқларига катта зарар етказдилар. Кўпгина корхоналар, маданий ёдгорликлар, шаҳар ва қишлоқлар хонавайрон қилинди, мингларча кишилар қириб ташланди, қишлоқ хўжалигига беҳисоб зарар етказилди.

Болтиқбўйи совет республикаларининг меҳнаткашлари улуғ саркарда ўртоқ Сталиннинг чақириғига жавобан Ватан мудофаасига отландилар, улуғ рус халқи етакчилигида, мамлакатимиздаги бошқа қардош халқлар блан биргаликда фашист босқинчиларга қарши мардонавор жанг қилдилар, совет тузуми келтирган олижаноб самараларни ҳимоя қилдилар. Жанг майдонларида кўрсатган мардликлари учун бирнеча минг кишига СССР орден ва медальлари берилди. Бирқанча киши Совет Иттифоқининг Қаҳрамони деган юксак унвонга муяссар бўлди.

Урушдан кейинги йилларда Латвия, Литва ва Эстония совет республикалари жуда тез сур'атлар блан олға бормоқда. Большевиклар партияси, шахсан ўртоқ Сталиннинг раҳбарлиги остида, мамлакатимиздаги қардош халқларнинг, айниқса улуғ рус халқининг оғаларча ёрдами соясида Болтиқбўйи совет республикаларининг хўжалиги жуда тез тикланди, саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулоти урушдан аввалги даражадан анча ўзиб кетди, халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш бешйиллик плани муваффақият блан бажарилмоқда.

Болтиқбўйи совет республикаларининг завод ва фабрикаларида социалистик мусобақа кун сайин авж олмоқда. Ишлабчиқариш илғорлари, новаторлар ва ихтиро'чилар сони кундан-кун ортмоқда. Сталин замонаси кишиларининг олижаноб фазилатлари борган сайин яққол намоён бўлмоқда.

Колхоз тузуми Болтиқбўйи республикалари қишлоқ хўжалигининг қиёфасини тубдан ўзгартирди. Ҳозир Эстонияда деҳқон хўжалигининг 80 процентдан кўпроғи, Латвияда 95 процентдан кўпроғи колхозларга уюшди. Литвада ҳам деҳқонларнинг кўпчилиги колхозларга бирлашган.

Латвия, Литва ва Эстония қишлоқлари кўплаб трактор, ҳархил машиналар, минерал ўғит олмоқда. Машина-трактор станцияларининг сони борган сайин ортмоқда. Коллектив меҳнат ва илғор техника ўз афзаллигини намойиш қилмоқда, ҳосил йилдан-йилга ортмоқда.

Жамоат чорвачилиги мисли кўрилмаган сур'атлар блан ривожланмоқда. Деярлик ҳамма колхоз ўз чорвачилик фермасига эга. Болтиқбўйи республикалари жамоат чорвачилигини ривожлантириш учйиллик планини муддатидан илгари бажариш учун курашмоқдалар.

Шаклан миллий, мазмунан социалистик маданият гуллаб-яшнамоқда. Болтиқбўйи республикалари ёппасига саводхон республикага айланди. 7 йиллик умумий мажбурий та'лим амалга оширилди. Минглларча бошланғич ва ўрта мактабларда, юзларча техникум ва ўнларча олий ўқув юртларида қардош халқларнинг ўғил ва қизлари та'лим олмоқдалар. Ҳар уч республикада ҳам ишлаб турган Фанлар академияси совет ҳукуматининг маданиятни ўстириш тўғрисида қилаётган ғамхўрлигига ёрқин далилдир.

Латиш, литва ва эстон халқларининг сан'ати ва адабиёти мавж уриб ўсмоқда. Фан ва маданият арбобларидан бирқанчасига Сталин мукофотининг берилиши барча совет меҳнаткашларини қувонтирди. Совет тузуми туфайли гуллаётган Латвия, Литва ва Эстониянинг фан ва адабиёти жаҳон маданияти хазинасини бойитмоқда.

Маркс, Энгельс, Ленин ва Сталиннинг асарлари латиш, литва ва эстон тилларида миллионлаб нусхада нашр қилинмоқда. Болтиқбўйи республикаларининг меҳнаткашлари марксизм-ленинизмнинг улуғ ғояларидан яшашни, ғалаба қилишни ўрганмоқдалар.

Улуғ байрам кунларида Болтиқбўйи совет республикаларининг меҳнаткашлари ўз озодликлари ва мустақилликлари учун, бахтиёр ҳаёт ва порлоқ келажак учун улуғ Сталинга чуқур миннатдорчилик билдирмоқдалар. Литва, Латвия ва Эстония халқлари бундан сўнг ҳам озод ва бахтиёр бўлиш учун, Ватанимиз куч-қудратини янада ошириш учун, бутун дун'ёда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун тинчлик тарафдорлари Жаҳон конгресси Доимий Комитетининг Стокгольм Мурожаатига қўл қўймоқдалар. Улар мамлакатимиздаги барча меҳнаткашлар блан биргаликда шонли большевиклар партияси, улуғ Сталин етакчилигида коммунизмнинг нурли чўққилари сари комил ишонч блан бормоқдалар.

Октябрь қуёшидан баҳраманд бўлган, большевиклар партияси, совет ҳокимияти туфайли, Ленин ва Сталин туфайли бахтиёр бўлган ўзбек халқи улуғ байрам кунларида ўз қардошларини чин қалбидан табриклайди ҳамда бу байрамни меҳнат соҳасида янги ғалабалар блан нишонлайди, мамлакатимиз халқлари блан дўстликнинг моддий ифодаси бўлмиш пахтадан юқори ҳосил олиш учун курашни янада кучайтиради.

Шонли 10 йиллик байрамларини нишонлаётган қардош латиш, литва ва эстон халқларига оташин салом!

Қардош Латвия, Литва ҳамда Эстония Совет Социалистик Республикалари янада яшнасин гулласин!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси, ташкилотчиси совет халқининг улуғ доҳиси ўртоқ Сталинга шон-шарафлар бўлсин!

Латвия ССР Олий Совети Президиумига
Латвия ССР Министрлар Советига
Латвия К (б) П Марказий Комитетига

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар Партияси Марказий Комитети Латвия Совет Социалистик Республикасининг ўнйиллиги кунида унинг ишчилари, колхозчилари, зиёлиларига ва барча меҳнаткашларига қизғин табрик йўллайдилар.

Бундан ўн йил муқаддам Латвия меҳнаткашлари халққа қарши бўлган фашист усул идорасини тугатиб, Совет республикаси туздилар. Латвия меҳнаткашлари уруш вақтида вайрон қилинган халқ хўжалигини коммунистлар партиясининг раҳбарлиги остида, улуғ рус халқи ва СССРдаги бошқа халқларнинг қардошлик ёрдами блан тезда тикладилар ва саноатни, қишлоқ хўжалигини анча юксалтирдилар, социалистик маданиятни ривожлантирдилар.

Буржуа Латвияси империалистик давлатларга қарам бўлган деҳқончилик мамлакати эди. Социалистик қурилиш йилларида Латвия гуллаб-яшнаган йирик саноат республикасига айланди. Саноатнинг ялпи маҳсулоти 1940 йилги даражадан деярлик икки ярим марта ошиб кетди, машинасозлик, энергетика, асбобсозлик, химия, енгил саноат, озиқ-овқат, қоғоз саноати тармоқлари анча ривожланди. Буржуа Латвияси даврида меҳнаткашлар учун офат бўлган ишсизлик абадий тугатилди.

Республиканинг қишлоқ хўжалигида колхоз тузуми ғалаба қилди. Совет Латвиясининг деҳқонлари коллектив меҳнатнинг ғоят афзаллигини тушуниб, колхозларга бирлашдилар. Колхоз тузуми асосида қишлоқ хўжалиги тез машиналаштирилмоқда, деҳқончиликнинг маданияти юксалмоқда, жамоат чорвачилиги ривожланмоқда, колхозларнинг бойлиги ва колхозчиларнинг даромади ортмоқда. Батракларни ва кам ер деҳқонларни аёвсиз эксплоатация қилишга ва чексиз муҳтожликка абадий хотима берилди.

Ленинча-сталинча миллий сиёсат латиш халқи маданиятининг барқ уриб гуллашини та'минламоқда. Республикада еттийиллик умумий мажбурий та'лим амалга оширилмоқда, ўнларча техникум, тўққизта олий ўқув юрти ишлаб турибди, маданий-оқартув муассасалари тармоғи кенгайди. Фанлар академияси тузилди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Латвия меҳнаткашлари Совет Армиясининг латиш корпуси сафларида, партизан отрядларида хизмат қилиб, СССРнинг бошқа халқлари блан биргалашиб душманни тор-мор келтириш учун курашдилар. Урушдан кейинги вақтда латиш халқи ўз республикаси халқ хўжалиги ва маданиятининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш учун муваффақият блан меҳнат қилмоқда.

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар Партияси Марказий Комитети Латвия ССР меҳнаткашарини республика ташкил қилинганига 10 йил тўлганлиги блан қутлайдилар ва Совет Латвиясининг ишчилари, колхозчилари, зиёлилари, республиканинг халқ хўжалигини ва маданиятини янада юксалтирадилар ҳамда халқлар дўстлигини тинмай мустаҳкамлайдилар ва Совет давлатимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш учун курашадилар, деб қаттиқ ишонч билдирадилар.

ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

БУТУН ИТТИФОҚ КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

Литва ССР Олий Совети Президиумига
Литва ССР Министрлар Советига
Литва К (б) П Марказий Комитетига

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар Партияси Марказий Комитети Литва Совет Социалистик Республикасининг ишчиларини, колхозчиларини, зиёлиларини, барча меҳнаткашларини Совет Литвасининг ўнйиллиги кунида қизғин табриклайдилар.

Литва халқи 1940 йилда манфур фашистлар усул идорасини ағдариб ташлади, чет эл империалистлари асоратидан қутулди ва Совет Иттифоқи қардош халқларининг бирлашган оиласига кирди. Литва меҳнаткашлари Ленин — Сталин партиясининг раҳбарлигида, улуғ рус халқининг ёрдами блан, СССРнинг барча халқлари блан ҳамкорликда ўзларининг социалистик давлатини қурдилар ва мустаҳкамладилар. Республиканинг хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар.

Совет Литвасида йирик саноат вужудга келтирилди. Металл ишловчи станоклар, электр моторлар, қишлоқ хўжалик машиналари, дар'ё кемалари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. 1949 йилда саноатнинг ялпи маҳсулоти урушдан аввалги даражадан анча ўзиб кетди.

Республиканинг қишлоқ хўжалигида катта ўзгаришлар юз берди. Майда ва тарқоқ қишлоқ хўжалиги илғор техника блан қуроллантирилган йирик социалистик хўжаликка айлантирилмоқда. Деҳқон хўжаликларининг тўртдан уч қисмидан кўпроғи колхозларга бирлашиб, бадавлат колхоз ҳаёти йўлига кириб олди.

Халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришда, қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришда эришилган муваффақиятлар асосида меҳнаткашларнинг моддий аҳволи анча яхшиланди, литва халқининг шаклан миллий, мазмунан социалистик маданияти ривожланмоқда. Республикада учярим мингдан ортиқ мактаб, қирқдан ортиқ техникум, ўнбир олий ўқув юрти ишлаб турибди, Литва ССР Фанлар академияси тузилди.

Улуғ Ватан уруши йилларида литва халқи Совет Иттифоқининг барча халқлари блан бирга Совет Армияси сафларида ва партизан отрядларида Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун немис-фашист босқинчиларга қарши курашди. Урушдан кейинги йилларда Литва меҳнаткашлари халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш бешйиллик планини муваффақият блан бажармоқдалар.

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва ВКП(б) Марказий Комитети Совет Литвасининг ишчиларини, колхозчиларини, зиёлиларини, барча меҳнаткашларини, Литва Совет Социалистик Республикасининг ўнйиллиги блан қутлайдилар ва литва халқи Совет Иттифоқи халқларининг қардошлик оиласида Совет Литвасининг халқ хўжалигини ва маданиятини ривожлантиришда янги муваффақиятлар учун, улуғ социалистик Ватанимизнинг янада гуллаб яшнаши учун бундан буён ҳам тинмай курашади деб қаттиқ ишонч билдирадилар.

ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

БУТУН ИТТИФОҚ КОММУНИСТ (большевик) ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

Эстония ССР Олий Совети Президиумига
Эстония ССР Министрлар Советига
Эстония К (б) П Марказий Комитетига

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва ВКП(б) Марказий Комитети Совет Эстониясининг ишчиларини, колхозчиларини, зиёлиларини, барча меҳнаткашларини Эстония Совет Социалистик Республикаси ташкил қилинганига ўн йил тўлган кунда қизғин табриклайдилар.

1940 йилда эстон халқи халққа қарши бўлган буржуа усул идорасини тугатди, чет эл империалистлари асоратидан озод бўлди. Халқнинг иродасига биноан Эстония Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига кирди. Совет тузуми, ленинча-сталинча миллий сиёсат, улуғ рус халқининг ва Совет Иттифоқидаги бошқа халқларнинг қардошлик ёрдами республика халқ хўжалигини ва маданиятини муваффақиятли ривожлантиришни та'минлади.

Совет Эстонияси ўзининг ўн йиллиги кунигача саноатни ривожлантиришда талай муваффақиятларга эришди, буржуа тузуми вақтида саноат тушкунликка учраган эди. 1949 йилда республика саноатининг ялпи маҳсулоти 1940 йилги даражадан икки ярим мартадан кўпроқ ошди. Машинасозлик, энергетика, сланец чиқариш ва қайта ишлаш тез сур'атлар блан ривожланмоқда, газ саноати янгидан вужудга келтирилди. Эстониянинг завод ва фабрикалари илғор техника блан қуроллантирилмоқда.

Республика қишлоқ хўжалигининг қиёфаси ўзгарди. Деҳқон хўжаликларининг тўртдан уч қисмидан кўпроғи колхозларга бирлашиб, маданий, бадавлат колхоз ҳаёти йўлига кириб олди. Эстон деҳқонларининг кулаклар томонидан эксплоатация қилиниши абадий тугатилди. Колхоз тузуми асосида қишлоқ хўжалиги тобора машиналаштирилмоқда, деҳқончиликнинг маданияти юксалмоқда, ҳосили ошмоқда, жамоат маҳсулдор чорвачилиги ривожланмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида эстон халқи катта маданий қурилиш ишларини бажарди. Республикада фан, адабиёт ва сан'ат муваффақият блан ривожланмоқда. Эстония ССР Фанлар академияси тузилди. Мактабларда ўқувчилар сони анча кўпайди, қирқдан ортиқ техникум, саккиз олий ўқув юрти ишлаб турибди, кутубхона ва клублар тармоғи кенгайди.

Эстония меҳнаткашлари Улуғ Ватан уруши даврида Совет Армиясининг Эстон гвардиячи корпуси сафларида ва партизан отрядларида социалистик Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашдилар. Уруш тугагандан кейин эстон халқи большевиклар партиясининг раҳбарлиги остида республиканинг халқ хўжалигини ва маданиятини юксалтириш учун тинмай курашмоқда.

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар Партияси Марказий Комитети Эстония Совет Социалистик Республикасининг меҳнаткашларини республика ташкил қилинишининг ўнйиллиги блан қутлайдилар ва республиканинг ишчилари, колхозчилари, зиёлилари бундан буён ҳам халқларнинг сталинча дўстлигини мустаҳкамлайдилар ва Совет Эстониясининг янада гуллаб яшнаши учун, улуғ Ватанимизнинг шон-шуҳрати учун курашга бор кучларини сарфлайдилар деб қаттиқ ишонч билдирадилар.

ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

БУТУН ИТТИФОҚ КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ЧЕКАНКАНИ ЎЗ ВАҚТИДА СИФАТЛИ ҚИЛИБ ЎТКАЗАЙЛИК!

Колхоз ва совхозларимизнинг далаларида мавж уриб ўсаётган ғўзалар текис ҳосилга кирмоқда. Пахтакорларимиз ўз меҳнатларининг дастлабки мевасини кўриб, ғўзани яна ҳам меҳр-муҳаббат блан парвариш қилмоқдалар.

Ғўзани парвариш қилишда шундай бир мас'улиятли ва ҳал қилувчи пайт келдики, ҳозир ўсишдан орқада қолган ғўзаларни ҳам яхши парвариш қилиш блан, олдинги ғўзалар қаторига етказиб олиш мумкин. Аксинча, шу кунларда яхши ўсиб ҳосилга кирган ғўзаларни андаккина бепарволик ва хотиржамлик орқасида парвариш қилмай ўз ҳолига ташлаб қўйиш ҳосилнинг талай қисмини қўлдан бой беришга сабаб бўлади. Партия ва ҳукумат пахтакорларимиз олдига 15 августгача бўлган даврда ғўза парваришини яна ҳам кучайтириш ва иш сифатини яхшилашни кечиктириб бўлмайдиган вазифа қилиб қўйдилар. Бу эса ҳосилга кирган ғўзаларнинг шона ва гулларини тўла сақлаб қолиш, яхши ўсмаётган ерларда ғўзани авж олиб ўстириш учун курашга барча колхозчиларни, тракторчиларни ва совхоз ишчиларини сафарбар этишни талаб қилади.

Ғўза ялпи ҳосилга кирган ҳозирги пайтда ҳарбир шонани гулга, гулни кўсакка айлантириш ва ҳарбир кўсакнинг салмоқдор, узун толали пахта бериши учун шу кунларда унинг тагини яна ҳам чуқур юмшатиш, қондириб суғориш, тўйдириб озиқлантириш керак. Буни яхши тушунган илғор пахтакорларимиз ҳосилга ҳосил қўшиш учун ҳарбир туп ғўзани миришкорлик блан парвариш қилмоқдалар.

Илғор колхоз ва совхозларимизнинг далаларида ғўзалар ялпи ҳосилга кирган экан, бу блан хотиржам бўлолмаймиз. Лекин шунга қарамай, ғўзанинг кўкига ишониб, беҳуда фахрланиб юрган айрим раҳбар ходимларимиз йўқ эмас. Буни мусобақадош Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари кўп район ва колхозларда ўзаро текшириш вақтида аниқлаган аҳволлар яққол кўрсатиб берди.

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш соҳасида Мичурин та'лимотларидан ҳартарафлама фойдаланиш пахтакорларимизнинг энг муҳим бурчидир. Мичурин та'лимоти бизга илғор агротехниканинг янгидан-янги тадбирларини кенг қўлланиш йўлларини кўрсатиб бермоқда. Пахта ҳосилини оширишда шу кунларда ғўзани чопиқ ва культивация қилиш, суғориш ҳамда озиқлантириш, зарарли ҳашаротлардан сақлаш блан бирга уни академик Т. Д. Лисенко усулида чеканка қилиш ҳам катта аҳамиятга эгадир.

Чеканка қилиш пахта ҳосилини кўпайтиришда, уни барвақт етилтиришда ва сифатини яхшилашда энг муҳим агротехника тадбирларидан биридир. Ғўзанинг ўсиш нуқтасини ва эркак шохларини чеканка қилиш блан озиқ моддалари поянинг ўсиши эмас, балки ҳосил тўплаши учун сарфланади. Бу, ғўзанинг ортиқча ғовлаб ўсиб кетишига йўл қўймайди. Ўсимликнинг ердан оладиган озиқ моддаларини ҳосил шохларига бериб, ундаги шона ва гулларни кўпроқ сақлаб қолишга, кўсакларнинг тез етилишига ва тўқ бўлишига ёрдам беради.

Шуни ҳам айтиш керакки, ғўзани чеканка қилиш қанча катта аҳамиятга эга бўлса, уни агротехника қоидаларига мувофиқ, қай вақтда ва қайси хилда ўтказиш ундан ҳам муҳимдир. Айниқса, бу йилги шароитда чеканкани ўтган йиллардагига қараганда бирмунча бошқача ўтказишга тўғри келади. Ғўза жуда ўсиб кетган далаларда 17 — 18 та ҳосил шохи пайдо бўлиши блан 20 июль — 1 август ўртасида, ғўзаси ўртача ўсган далаларда 15 —16 ҳосил шох чиқариши блан 25 июль — 5 август ўртасида, ғўза яхши ўсмаган қолоқ участкаларда 12 — 14 ҳосил шохи пайдо бўлиши блан 1 — 10 август ўртасида чеканка қилиш мувофиқдир. Ғўзанинг тепа шохларини чилпиш блан бирга, ҳосил бермайдиган ён шохларини ҳам чеканка қилиш керак. Ғўзалари бир текис ўсмай, паст-баланд бўлиб қолган ерларда яхши ўсган ғўзаларни аввал, ўсишдан орқада қолган ғўзаларни кейинроқ чеканка қилиш лозим.

Ғўзани серҳосил қилишда муҳим агротехника тадбирларидан бири бўлган чеканканинг аҳамиятини яхши тушунган илғор пахтакорларимиз бу муҳим ишни ҳар йили ўз вақтида, юқори сифатли ўтказиб, мўл ҳосил етиштиришда катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Янгийўл районидаги Каганович номли, Қорасув районидаги Ворошилов номли колхозлар ғўзани чеканка қилишга киришдилар. Қашқадар'ё область, Китоб районидаги «Бирлик» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қудрат Меликулов бошлиқ звеноси ўз еридаги ғўзаларни чеканка қилиб бўлди.

Ҳозир ғўзани чеканка қилишнинг энг қулай пайти келди. Бу ишни ғўзаси яхши ўсиб етилган жуда кўп колхоз ва совхозларда бошлаб юбориш мумкин. Лекин республикамизнинг кўпчилик колхозларида агротехника жиҳатдан муҳим бўлган бу тадбир ҳали бошлангани йўқ.

Фактлар жойларда чеканкани юқори сифатли қилиб ўтказиш учун ҳали етарли тайёргарлик кўрилмаётганини, ғўзаси яхши ўсган участкаларда чеканкага киришилмаётганини кўрсатади. Шу блан бирга айрим жойларда чеканкани нотўғри ўтказиш фактлари ҳам содир бўлмоқда. Мусобақадош Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари Мирзачўл районидаги «Янги турмуш», «Октябрь» колхозларида чеканка нотўғри ўтказилаётганини аниқладилар. Бу колхозларда ғўзанинг фақат асосий поясидаги ўсиш нуқтаси чеканка қилиниб, ён шохларининг учи қолдириб кетилган. Шу блан бирга, чилпиб олинган куртаклар ғўза тагларига ташланган. Бу эса ҳашаротларнинг кўпайишига сабаб бўлади. Шунинг учун ғўзани чеканка қилишда агротехника қоидаларига хилоф бўлган бундай ишларга мутлақо йўл қўйилмаслиги керак.

Ҳосил тўплаш ва уни тўла сақлаб қолиш учун қолган бир ой вақт ичида ғўза парваришида агротехниканинг барча тадбирларини мукаммал амалга оширишни та'минлаш — партия, совет ташкилотлари, Ўзбекистон ССР Пахтачилик министрлиги ва унинг жойлардаги органлари ходимларининг асосий вазифасидир.

Қишлоқдаги партия ташкилотлари ғўзани шу кунларда чопиқ, культивация қилиш, суғориш, ўғитлаш ва турли зарарли ҳашаротлардан сақлашни намунали уюштириш блан бирга академик Т. Д. Лисенко та'лимоти асосида ўз вақтида, юқори сифатли чеканка қилиш устидан большевикча назорат ўрнатишлари керак. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, ҳосилот советларининг раислари бу ишга алоҳида э'тибор беришлари лозим. Ғўзани чеканка қилишга энг тажрибали колхозчиларни ажратиб, уларга бу ишнинг техникасини пухта ўргатиш — агрономларимизнинг муҳим вазифаларидан биридир. Агрономлар шу кунларда далада бўлиб, колхозчиларга чеканканинг ҳосилни оширишдаги аҳамиятини тушунтириш блан бирга, уни қайси участкада, қай вақтда ва қандай ўтказиш усулини амалий равишда кўрсатиб беришлари керак.

Республикамизнинг далаларида етишаётган ғўзалар мўл ҳосилдан дарак бермоқда. Ана шу ҳосилни тўла равишда қўлга киритиш учун ғўза парваришини тобора кучайтириб, агротехниканинг барча тадбирларини мукаммал амалга оширайлик. Ҳамма колхоз ва совхозларда, бригада ва звеноларда олинган социалистик мажбуриятни тўла ва ошириб бажариш учун ҳарбир участкадаги, ҳарбир қатордаги ғўзаларни серҳосил қилиб етиштирайлик.

ПАХТА ПУНКТЛАРИ ЯНГИ ҲОСИЛНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Фарғона область, Олтиариқ район. Олтиариқ қишлоқ советидаги пахта пункти Олтиариқ районидаги 6 колхоз ва Охунбобоев районидаги 9 колхозга хизмат қилади. Пункт ўтган йили пахта қабул қилиш йиллик планини 19 ноябрьда бажарди. Бу йил ҳам давлат планини муддатидан илгари бажариш учун амалий тадбирлар кўрилмоқда.

Пункт атрофига 1 500 метр узунликда девор олинди. Пункт участкасидаги кўприклар ва омборлар, тарози ва хўжалик асбоблари ремонт қилинмоқда.

Ремонт ишларини уюштиришда актив қатнашаётган ишчилардан Асқаров, Емилчаев, Қодиров, Холматов, Ма'диев каби ўртоқлар бошқа ишчиларга намуна бўлмоқдалар. Пункт ходимлари янги пахта ҳосилининг камида 80 процентини а'ло ва биринчи сортга қабул қилиш учун курашмоқдалар.

СТАЛИНЧИ ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ ОЛДИДАН

Қўқон паровоз депосининг машинистлари сталинча темирйўлчилар куни шарафига бошланган мусобақада катта муваффақиятларга эришмоқдалар.

Пассажир поездининг машинистларидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Йўлдош Мусаев, Красинский юк поездининг машинистларидан Обид Нурматов, Морозов ва Павлов ўртоқлар бешюзчилар ҳаракатига қўшилиб, паровознинг техник тезлигини соатига 1,07 километр оширдилар. Шунингдек, улар москвали новаторлар — Корабельникова ва Кузнецов ўртоқларнинг методини қўллаб, бир ой мобайнида 33 тонна ёқилғини тежадилар ҳамда тежалган бу ёқилғи ҳисобига 10 марта поезд ҳайдадилар. Энг кўп ёқилғи тежаш юзасидан илғорлар методининг кенг ёйилиши натижасида Лапшин, Дьяков, Масалин ўртоқлар сингари кўп машинистлар ярим йил мобайнида 993 тонна ёқилғини тежадилар.

Совет Латвиясининг ўн йиллиги

1940 йилда Латвияда совет ҳокимияти тузилганлиги э'лон қилинган кундан буён ўн йил ўтди.

Латиш халқи бу тарихий юбилейни социалистик қурилиш соҳасида катта муваффақиятлар блан кутиб олмоқда.

Миллатчи буржуазия жинояткорона хўжайинлик қилган йилларда Латвия Европадаги империалист давлатларга ҳомаш'ё етказиб берувчи деҳқончилик мамлакати эди. Латвия совет ҳокимияти даврида саноати юксалган ва қишлоқ хўжалиги коллективлашган республикага айланди. Совет Латвиясининг меҳнаткашлари урушдан кейинги даврда республика халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш юзасидан улуғ Сталин чизиб берган бешйиллик планни муддатидан илгари бажардилар.

Латиш халқи босиб ўтилган шонли йўлига байрам кунларида фахр блан назар солмоқда.

☆

Латиш халқининг чет эл зулмига қарши, капиталистлар асоратига қарши асрлар мобайнида олиб борган мардона кураши латиш халқининг улуғ рус халқи блан дўстлигини вужудга келтирди, бу дўстликни бениҳоя мустаҳкамлади. Бу дўстлик Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасидан кейин ғоят мустаҳкамланди.

Коммунист большевиклар партияси, меҳнаткашларнинг улуғ йўлбошчилари В. И. Ленин ва И. В. Сталин Латвия меҳнаткашларини озодлик ва мустақиллик учун, капиталистик зулмни йўқотиш учун, совет ҳокимиятини барпо қилиш учун курашга уюштирди ва илҳомлантирди.

1919 йилда Латвиянинг тескаричи буржуазияси чет эл интервентларининг ёрдами блан Латвияда совет ҳокимиятини ағдариб, ёш Латвия совет республикасини қон дар'ёсига ғарқ қилди. Минг-минглаб меҳнаткашлар оқ террор қурбони бўлдилар. 1919 йил май ойида Риганинг ўзидагина тўрт ярим мингга яқин киши ўлдирилди.

Буржуа миллатчиларининг оқ террори, йигирма йил давом этган қаттиқ зулм латиш халқининг иродасини қақшатаолмади. Латвия большевикларини қуролни ташлашга мажбур этаолмади. Латиш халқи Совет Иттифоқининг ёрдами блан ўз хоҳиши ва иродасини изҳор қилиш имконига эга бўлган чоқда, Латвияда совет ҳокимияти барпо этилганлигини якдиллик блан э'лон қилди. Латвия совет халқларининг сталинча оиласига a'зо бўлиб кирди.

Латвияда совет ҳокимияти эришган тарихий ғалаба латиш халқининг экономикаси ва маданиятини зўр бериб ривожлантириш даврини очиб берди, мамлакатдаги вазиятни тамомила ўзгартириб юборди. Неча минглаб латиш ишчилари ертўлалардан бойларнинг уйларига кўчирилди. Совет ҳокимияти камбағал ва батракларга ер берди.

Герман фашист галаларининг ҳужуми Латвияда тинч ижодий меҳнатга ва социалистик қурилишга халақит берди. Латиш халқи Ватан урушининг оғир машаққатларига Совет Иттифоқидаги барча қардош халқлар блан биргаликда шараф блан бардош берди. Латиш халқининг энг яхши ўғил ва қизлари Совет Армияси сафларида ва партизан отрядларида қатнашиб, тўла ғалаба қозонгунча немис босқинчиларга қарши қаҳрамонларча курашдилар.

Урушдан кейинги даврда Совет Латвияси халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ғоят тез ривожлантирди ва латиш халқининг маданияти мавж уриб юксалди.

Урушдан кейинги сталинча бешйилликнинг тўрт йили ичида Латвия ССРда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми беш мартадан зиёд кўпайди. 1949 йилда республика саноати урушдан аввалги 1940 йилдагига нисбатан икки ярим мартадан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарди. Металл ишловчи саноатнинг ўзигина урушдан аввалги даврдагига нисбатан саккиз мартадан зиёд маҳсулот берди. Урушдан кейинги даврда Латвияда нечаюзлаб корхоналар тикланди ва янгилари қурилди, денгиз портлари ва темир йўл транспорти тикланди, республиканинг алоқа воситалари ва энергетика хўжалиги тамомила тикланиб ишга туширилди.

Қишлоқ хўжалигида жуда катта ўзгаришлар бўлди. Латвиядаги деҳқон хўжаликларининг 95 процентдан кўпроғи колхозларга уюшди. Колхоз тузуми Латвия деҳқонларини вайронлик ва қашшоқликдан абадий қутқазди, уларнинг маданий ва бадавлат ҳаёт кечиришлари учун йўл очиб берди.

Латвиянинг колхоз далаларида совет мамлакатининг энг янги қишлоқ хўжалик техникасидан, илғор агробиология фанининг ютуқларидан кенг фойдаланилмоқда.

Колхоз далаларининг ҳосили тўхтовсиз кўпаймоқда, чорвачилик тез ривожланмоқда. Ўтган йили Латвия колхозларида дон экинларининг ўртача ҳосили 1940 йилда якка деҳқон хўжаликлари олган дон ҳосилидан 30,6 процент, қанд лавлаги ҳосили 15,6 процент, зиғир ҳосили 29 процент, картошка ҳосили 16,2 процентдан зиёд кўпайди. 1949 йилда республикада 14 мингдан ортиқ янги чорвачилик ва паррандачилик фермалари ташкил этилди. Латвиянинг неча ўнлаб колхозлари янги социалистик посёлкалар барпо қилмоқдалар.

Совет ҳокимияти латиш халқининг фан ва маданият чўққиларини эгаллаши учун кенг йўл очиб берди. Республикада ўнта олий ўқув юрти, неча ўнлаб техникум, 1.550 мактаб, кўпгина махсус ўрта ўқув юртлари бор. Улуғ Сталин ташаббуси блан ташкил этилган Латвия ССР Фанлар академиясида ва илмий текшириш институтларида отоқли олимлар ишламоқдалар.

Совет Латвиясида саводсизлик тамомила тугатилди. Республикада кўпгина маданият ўчоқлари вужудга келтирилди — 600 халқ уйи, маданият уйлари ва клублар, 11 театр, давлатга ва касаба союз ташкилотларига қарашли 1.250 кутубхона, уч минг колхоз кутубхонаси, минг-мингларча қизил бурчак, юзларча доимий ва кўчма кино установкалар очилди. Урушдан кейинги йилларда Совет Латвиясида жам'и 46 миллион нусхадан ортиқ тўрт мингдан кўпроқ ҳар хил китоб нашр этилди. Совет Латвиясининг меҳнаткашлари Маркс, Энгельс, Ленин, Сталиннинг гениал асарларини ўз она тилларида ўқиб ўрганмоқдалар.

Латвия ССРнинг меҳнаткашлари ана шу буюк муваффақиятларни большевиклар партиясининг раҳбарлиги остида, улуғ Сталиннинг латиш халқи тўғрисида оталарча қилаётган ғамхўрлиги туфайли, рус халқининг ва совет мамлакатида яшовчи халқлар сталинча оиласининг ёрдами туфайли қўлга киритдилар.

Латвия ССР ўз хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш учун жуда кўп машина, металл, кўмир, нефть маҳсулотлари, цемент ва бошқа хилдаги маҳсулотлар олди. Урушдан кейинги сталинча бешйиллик даврида қардош республикалардан кўпгина инженер-техник ва бошқа мутахассислар Совет Латвиясига келдилар. Республиканинг халқ хўжалиги бундай кадрларга катта эҳтиёж сезмоқда эди. Латвия ССР барча иттифоқчи республикаларнинг ёрдами блан Совет Иттифоқи халқ хўжалиги системасида муҳим ўрин олди.

Совет Латвиясининг меҳнаткашлари совет халқларининг дўстона оиласида комил ишонч блан коммунизмнинг порлоқ чўққилари сари олға бормоқдалар.

Латиш халқи ўз республикасининг шодиёна юбилейи кунида халқлар дўстлигининг ленинча-сталинча принципларига садоқатини, большевиклар партияси, Совет Ҳукумати теварагига маҳкам жипслашганлигини, халқларнинг улуғ йўлбошчиси, севикли жонажонимиз ўртоқ И. В. Сталинга чексиз муҳаббат ва садоқатини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатади.

Ф. ТИТОВ.

Латвия К(б)П Марказий Комитетининг секретари.

СССР Ташқи Ишлар Министрлигида

Буюк Британиянинг Москвадаги Элчиси Келли жаноблари 11 июльда Ташқи Ишлар Министрининг ўринбосари А. А. Громикога Қурия масаласи юзасидан қуйидагиларни билдирди: Англия Ҳукумати Хавфсизлик Советининг сўнгги қарорларига қўшилганлиги сабабли ҳозирги вақтда Қурия масаласини тинч йўл блан ҳал этиш тўғрисида муайян таклифларни илгари сураолмайди, Англия Ҳукумати бундай таклифларни ўртага қўйиш учун ҳали вақт етгани йўқ деб ҳисоблайди. Шу блан бирга Элчи, Англия Ҳукумати дастлабки таклиф сифатида Қуриядаги уруш ҳаракатлари тўхтатилиши керак, Шимолий Қурия қўшинлари эса 38-нчи параллельдан нарига олиб кетилиши керак деб ҳисоблайди деди.

Ташқи Ишлар Министрининг Уринбосари А. А. Громико 17 июльда Келли жанобларига бундай деди: Совет Ҳукумати Хавфсизлик Советининг мажлисини чақириш ва бунда Хитой Халқ Ҳукумати вакилларини сўзсиз иштирок қилдириш ҳамда Қурия масаласини ҳал этиш вақтида Қурия халқи вакилларининг фикрларини эшитиш Қурия масаласини тинч йўл блан ҳал этишнинг энг яхши усули деб ҳисоблайди. Англия Ҳукуматининг дастлабки таклифига келганда А. А. Громико Элчига бундай деди: илгари ҳатлаб ўтмаслик учун бошқа таклифлар каби бу дастлабки таклифни ҳам Хавфсизлик Советининг муҳокамасига қўйса бўларди.

Келли жаноблари, Совет Ҳукуматининг Баёнотини Англия Ҳукуматига ма'лум қиламан, деб жавоб қайтарди.

Халқимиз тинчлик учун овоз бермоқда

Пойтахт сан'ат ходимлари ва ёзучиларининг тинчликка бағишланган йиғилиши

Узбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Сан'ат ишлари бошқармаси ва Узбекистон Совет ёзучилари союзининг ташаббуси блан «Сан'ат ходимлари ва ёзучилар тинчлик учун курашда» деган шиор остида Максим Горький номидаги маданият ва истироҳат боғининг ёзлик театр биносида йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари фахрий президиумга ВКП(б) Марказий Комитетининг Иосиф Виссарионович Сталин бошлиқ Сиёсий Бюросини сайлаш ҳақидаги таклифни гулдурос қарсаклар ва тинчлик ишининг оташин курашчиси улуғ Сталин шарафига табрик хитоблари блан кутиб олдилар.

Йиғилишда Сталин мукофотининг лауреати Узбекистон ССР халқ артисти ўртоқ Сора Эшонтўраева сўзлади. Уртоқ Эшонтўраева, Совет халқи СССР Олий Совети Сессиясининг Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг Мурожаати ҳақидаги Баёнотини ниҳоятда қизғин қарши олганлигини айтди. Совет халқлари бу Мурожаатга баланд руҳ блан қўл қўяётирлар. Шунингдек, Узбекистон ССРнинг сан'ат ходимлари ва ёзучилари ҳам Мурожаатга якдиллик блан қўл қўйиб, тинчликка бағишланган асарлар яратаётирлар. Уртоқ Эшонтўраева Совет ҳукуматининг бутун дун'ёда тинчлик ўрнатишга қаратилган тинчлик сиёсати тўғрисида ҳамда Англия-Америка империалистларининг тинч Қурия халқига қарши бошлаган қонли уруши ҳақида гапириб, биз босқинчилик урушининг тўхтатилишини талаб қиламиз деди. Уртоқ Сора Эшонтўраеванинг: «Яшасин тинчликнинг улуғ байроқдори, совет халқларининг меҳрибон доҳиси ўртоқ Сталин!» деган хитобини залдагилар қизғин табрикладилар.

Йиғилиш қатнашчилари халқлар доҳиси улуғ Сталинга баланд руҳ блан табрикнома қабул қилдилар.

Йиғилишда шоирлардан Мирмуҳсин, Светлана Сомова, Владимир Мильчаков, Темур Фаттоҳ, Туроб Тўла, Шуҳрат, Вячеслав Костиря ўртоқлар тинчликка бағишланган ше'рларини ўқиб бердилар.

Йиғилишдан сўнг пойтахтдаги сан'ат усталарининг қатнаши блан концерт берилди.

Совет халқларининг қардошлик оиласида

Бундан ўн йил муқаддам Литва Халқ Сейми барча меҳнаткашларнинг хоҳиш ва иродасини ифода этиб, Литвада совет ҳокимияти тузилганлигини э'лон қилди ва СССР Олий Советига мурожаат қилиб, янги совет республикасини СССР составига қабул қилишни сўради. Ана шу тарихий воқиа натижасида Литвада буржуазия ва помешчиклар ҳукмронлигига хотима берилди ва мамлакат устида озодлик ва мустақиллик байроғи ҳилпиллади. СССР Олий Советининг еттинчи сессияси 1940 йил 3 августда Литва Совет Социалистик Республикасини Совет Иттифоқи қардош республикалари оиласига қабул қилди.

☆

Литва меҳнаткашлари Россияда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси натижасида 1918 йил декабрь ойида ўз мамлакатларида совет ҳокимиятини барпо қилдилар. Аммо Литванинг контрреволюцион буржуазияси ва унга ёрдам берган немис ва инглиз-америка империалистлари ёш совет республикасини тор-мор қилдилар. Меҳнаткашлардан қаттиқ ўч олинди. Мамлакатда ошкора фашист диктатураси барпо қилинди. Литва империалист давлатларнинг ярим мустамлакаси бўлиб қолган эди. Литванинг пойтахти Вильнюс шаҳри ва мамлакатнинг бирдан-бир денгиз порти Клайпеда шаҳри ундан тортиб олинган эди.

Литва меҳнаткашлари шарққа, социализм мамлакатига умид блан назар солар эдилар. Улар Маркс — Энгельс — Ленин—Сталиннинг ўлмас та'лимотидан илҳомланиб, йигирма йилдан ортиқ вақт мобайнида коммунистлар партиясининг раҳбарлиги остида ўз озодликлари учун курашдилар. Литва халқи Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдами соясида ғалаба қозонди.

Совет ҳокимияти барпо қилинганидан кейин, 1940 йилдан бошлаб Литва меҳнаткашларининг ҳаётида янги давр очилди. Улар ер, фабрика, завод, темир йўлларнинг хўжайини бўлиб, большевиклар партиясининг раҳбарлиги остида жуда қисқа вақт ичида хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида катта муваффақиятларга эришдилар.

Гитлерчи босқинчиларнинг Ватанимизга хиёнаткорона қилган ҳужуми тинч социалистик қурилишга халақит берди. Немис фашист босқинчилар ҳукмронлик қилган йилларда литва халқи бениҳоя қаттиқ азоб чекди. Гитлерчилар республиканинг саноатини, қишлоқ хўжалигини вайрон қилдилар, жуда кўп маданий бойликларни яксон қилдилар, талайгина шаҳар ва қишлоқларни харобазорга айлантирдилар, юзмингларча кишиларни қирдилар.

Литва меҳнаткашлари ўртоқ Сталиннинг чақириғига жавобан СССР даги барча халқлар блан биргаликда муқаддас Ватан урушига отландилар. Улар Совет армияси ва партизан отрядлари сафларида жанг қилиб, душман устидан ғалаба қозониш ишига ўз ҳиссаларини қўшдилар.

Урушдан кейинги йилларда литва халқининг ижодий кучлари ғоят ривожланди. Литва меҳнаткашлари зўр ғайрат блан халқ хўжалигини тиклашга киришдилар. Советлар мамлакатидаги барча халқлар ва биринчи галда улуғ рус халқи уларга ёрдам берди. Саноат машиналари, бинокорлик материаллари, қишлоқ хўжалигига керакли машиналар ортилган эшелонлар Москвадан, Ленинграддан, Уролдан, Украинадан Литвага юборилди.

Совет Литваси большевиклар партияси Марказий Комитетининг, СССР ҳукуматининг ва шахсан ўртоқ Сталиннинг кундалик ёрдами туфайли ўзининг ўн йиллик юбилейини хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида катта муваффақиятлар блан кутиб олмоқда. Немис босқинчилар томонидан вайрон қилинган фабрика ва заводларнинг ҳаммаси тикланиб ишга туширилди. Саноатнинг янги тормоқлари— станоксозлик, электр мотор саноати вужудга келтирилди. Республикада илғор техника блан қуролланган янги корхоналар қурилди. Саноатнинг ялпи маҳсулоти урушдан аввалги миқдордан 67 процент ортиб кетди.

Литва корхоналарида ажойиб стахановчилар, ишлаб чиқариш новаторлари кўпайди. Меҳнат унумини ошириш, маҳсулотнинг таннархини камайтириш ва сифатини яхшилашда катта муваффақиятларга эришилди.

Қишлоқ хўжалигида буюк тарихий ўзгаришлар юз берди. Литва деҳқонларининг кўпчилиги колхоз йўлига дадил ўтди. Колхоз тузуми қишлоқ хўжалигини мислсиз ривожлантириш учун, тракторлардан ва мураккаб қишлоқ хўжалик машиналаридан фойдаланиш, дун'ёда энг илғор совет агротехникасини жорий қилиш учун керакли ҳамма шароитни вужудга келтирди. Ҳозирги вақтда Литвада юздан ортиқ МТС бор. Колхозлар кўклам экиш ишларини муваффақиятли ўтказиб, ҳосил ўрим-йиғимига яхши тайёргарлик кўрмоқдалар. Жамоат чорвачилиги юксалмоқда. Қишлоқ хўжалик артелларидан кўпида 4—5 тадан чорвачилик фермалари бор.

Колхоз тузуми Литва қишлоғини бахтиёр, қувноқ ҳаётга эриштирди. Литва қишлоқларининг қиёфаси ўзгармоқда, янги кишилар ўсиб етишмоқда. Қишлоқ хўжалик илғорларидан бир гуруҳига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Колхоз раҳбарларидан Апольскис, Вольскис, Казакевичюс, Ракидскене ўртоқлар СССР Олий Советига депутат қилиб сайландилар.

Литва халқи ўзининг шаклан миллий мазмунан социалистик маданиятини ривожлантириш соҳасида катта муваффақиятларга эришди. Республикада умумий еттийиллик та'лим амалга оширилди. Олий ўқув юртларида ўқучилар сони буржуа литвасидаги ўқучилар сонидан тўрт марта ортиқдир. Республикада тўққиз институт, икки университет, неча ўнлаб техникум ишламоқда. Совет ҳокимияти йилларида Фанлар академияси ташкил этилди. Ҳозирги вақтда бу академиянинг ихтиёрида 11 илмий текшириш институти бор.

Литва адабиёти ва сан'ати гуллаб яшнади. Литва ёзучилари совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнатини ҳикоя қилучи ва меҳнаткашларни коммунизм руҳида тарбиялашга ёрдам берувчи янги асарлар ёзмоқдалар. Литва меҳнаткашлари Маркс, Энгельс, Ленин ва Сталиннинг асарларини, рус адабиёти классикларининг асарларини, совет ёзучиларининг мазмундор асарларини ўз она тилларида ўқимоқдалар.

Республиканинг шаҳар ва қишлоқларида кўпгина маданий-оқартув муассасалари ташкил этилди. Булар илғор совет маданиятини омма ўртасида ёймоқдалар. Ҳозирги вақтда қишлоқларда уч мингдан ортиқ клуб, юзларча кутубхона, радиоузел, кино установка ва шу сингарилар бор.

Литва маданияти ленинча-сталинча миллий сиёсатни оғишмай амалга оширишн натижасида, Литва халқи рус маданияти ва СССРдаги барча халқлар маданиятининг буюк ижодидан эркин фойдаланиш имконига эга бўлганлиги туфайли катта муваффақиятларга эришди.

Литва меҳнаткашларининг бутун фикри-зикри литва халқининг улуғ дўсти, барча меҳнаткашларнинг йўлбошчиси ва устози ўртоқ Сталинга қаратилгандир. Большевиклар партияси, улуғ Сталин литва халқининг ўз давлати ва мустақиллигини сақлаб қолишига, халқ хўжалигини тиклашига ёрдам бердилар. Совет Литвасининг халқи янги республика қурилиши соҳасидаги ҳамма ишларда сталинча раҳбарликни, сталинча ғамхўрлик ва э'тиборни сезиб турипти. Халқларнинг сталинча дўстлиги Литва меҳнаткашлари кучларининг қудратли манбаи бўлди. Бизларнинг ҳаммамиз улуғ рус халқининг ва СССР даги барча халқларнинг ёрдамини доим сезиб турипмиз.

Большевиклар партияси, совет ҳукумати, улуғ Сталин Литва халқини бахтли ҳаёт йўлига олиб чиқдилар. Совет Литваси ўртоқ Сталиннинг раҳбарлиги остида коммунизмнинг янги ғалабалари сари ишонч блан олға бормоқда.

Ю. ПАЛЕЦКИС.

Литва ССР Олий Совети Президиумининг раиси.

Совет халқи урушни истамайди

Самарқанд область, Қўшровот районидаги Жўш қишлоғи баланд тоққа жойлашган. Бу ерда «Қизил меҳнат» колхозининг a'золари яшайдилар. Тоғлик қишлоқнинг аҳолиси Ватанимизнинг қудратини тобора ошириш ва унинг яна ҳам гуллаб-яшнаши учун жон куйдириб ишламоқда. Кейинги йилларда ғалла, кунжут, зиғир майдонлари анча кенгайди, жамоат чорвачилиги бир ярим ҳисса кўпайди.

Артель a'золарининг келажаги порлоқ. Жамоат хўжалигини бундан буён мустаҳкамлаш учун катта режалар белгиланган. Қишлоқни социалистик маданий қишлоққа айлантириш соҳасида анча ишлар қилинмоқда. Ҳозиргача 150 хўжалик янги уйларга кўчиб кирди. Айни вақтда турар-жой бинолари қуриш иши қизғин бормоқда. Бу ерда янги клуб биноси, болалар боқчаси биноси қад кўтаради. Яқинда яна 30 колхозчи янги уйларга кўчиб киради.

Барча совет халқлари Стокгольм Мурожаатига қўл қўяётган шу кунларда, қишлоқ аҳолиси ҳам Мурожаатга якдиллик блан қўл қўйиб, социалистик Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлаш, бутун дун'ёда мустаҳкам тинчлик барқарор бўлиши йўлида астойдил меҳнат қилмоқда.

Стокгольм Мурожаатига қўл қўйишга бағишланган йиғилишда колхоз раиси ўртоқ Сари Йўлдошев бундай деди:

— Совет халқи урушни хоҳламайди. Жонажон ҳукуматимиз, халқ иродасини ифода қилиб, доимий тинчлик учун курашмоқда. Тинчлик тарафдорларининг қатори борган сари кенгаймоқда. Биз бир оғиздан: уруш керак эмас! деймиз.

Йиғилишда сўзга чиққан колхоз a'зоси Бобобек Сафаров, уруш оловини ёқучиларга колхозчилар фидокорона меҳнатлари блан жавоб беражакларини айтди.

Колхоз a'золари Мурожаатга қўл қўятуриб, ғалла ўрим-йиғимини тезда тамомлаб, давлатга ғалла топшириш планини 1-нчи августгача тўла бажариб, йиллик пландан ташқари кўп миқдорда гўшт, сут, ёғ ва жун топширишга қарор қилдилар.

Шу кунларда пахта далаларида

Колхозимиз a'золари Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг Мурожаати ва СССР Олий Совети Сессиясининг бу тўғридаги Баёнотини ғоят баланд руҳ блан кутиб олдилар. Шу муносабат блан ҳамма бригада ва звеноларда бўлиб ўтган кўп кишилик митингларда колхоз a'золари бутун дун'ёда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун янада зўр ғайрат блан меҳнат қилиб, пахта далаларида мўл ҳосил етиштиражакларини айтдилар.

Колхознинг кекса a'зоси, сувчи Эргаш Салимбоев бундай деди:

— Улуғ Октябрь Социалистик Революцияси туфайли уйимизга бахт ва нур кирди. Ленин—Сталин тузган Совет давлати меҳнаткашларга кенг истиқбол йўлини очиб берди. Колхозда халол меҳнат қилиб, бахтиёр турмуш кечирмоқдамиз.

Америка империалистларининг тинч Қурия аҳолиси бошига солаётган даҳшатлари биз, совет кишиларини ғоят ғазаблантирмоқда. Бизлар янги уруш оловини ёқишга қаратилган бу тажовузкорликка нафрат блан қараймиз. Мен шу кундан бошлаб кунлик нормамни бир ярим ҳисса бажаришга ва'да бераман.

Колхозимизда илғор тракторчи Самад Нуъмоновнинг номи ҳурмат блан тилга олинади. Йиғилиш қатнашчилари унинг қуйидаги сўзларини диққат блан тингладилар:

— Биз, совет кишилари, ҳамма вақт тинчлик учун курашиб келдик. Ҳарбиримиз қайси постда, ким бўлиб ишлашимиздан қат'ий назар, фидокорона меҳнатимиз блан бу улуғ ишга муносиб ҳисса қўшиш иштиёқи блан яшамоқдамиз. Мен «универсал» тракторим блан мавсум давомида камида минг гектар ернинг ғўзасини культивация қилиб, колхоз бўйича ҳарбир гектар ердан 45 центнердан пахта ҳосили етиштиришда актив қатнашаман.

Ҳозирги кунларда колхоз далаларида социалистик мусобақа ҳарқачонгидан ҳам қизиб кетди. Колхоз қишлоғидаги ишга яроқли барча куч пахта даласига чиқди. Колхозчиларимиз бу йил 420 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 45 центнердан пахта етиштириш учун зўр ғайрат блан меҳнат қилмоқдалар. Ҳозиргача ғўзаларимиз учинчи кетман чопиғидан чиқарилиб, 280 гектар ердаги ғўза тўртинчи марта чопиқ қилинди. Бригада ва звеноларимизда ҳарбир гектар ердаги ғўзанинг ўртача қалинлиги 85—100 минг тупдан кам эмас.

Колхозимизнинг илғор бригада ва звенолари мўл ҳосил учун мустаҳкам замин яратмоқдалар. Уғил Қорабоева, Гулмирза Шомирзаев ва Туёқ Каримов ўртоқлар бошлиқ юқори ҳосилли звеноларнинг ғўзаси тўртинчи ишловдан чиқарилди. Ҳозир бу звеноларнинг ҳар туп ғўзасида 4—5 тадан кўсак санаш мумкин.

Биз улуғ Ватанимизнинг янада гуллаб-яшнаши йўлида зўр бериб фидокорона меҳнат қиламиз. Бу, янги уруш оловини ёқишга интилаётган агрессорларга қақшатғич зарбамиз бўлажак!

Мирзараҳим СОБИРОВ.

Тошкент область, Оржоникидзе район, Қибрай қишлоқ советидаги Сталин номли колхознинг раиси.

Совет Эстониясининг ўн йиллиги

Бундан ўн йил муқаддам Эстонияда буржуазия ҳукмронлиги ағдариб ташланди. Коммунистлар партияси яширин иш шароитидан чиқиб, халқ ҳаракатига раҳбарлик қилди. Янги, халқ ҳукумати ҳокимият тепасига келди. Бу ҳукумат дарҳол бирқанча демократик тадбирларни амалга ошира бошлади. Янги сайланган Давлат Думаси 1940 йил 21 июльда Эстонияда совет ҳокимияти тузилганлигини э'лон қилди ва СССР Олий Советидан Совет Эстониясини Совет Иттифоқи составига қабул қилишни сўраб қарор чиқарди. Ўша кундан бошлаб Эстониянинг тараққиётида янги давр очилди.

Эстония меҳнаткашлари СССР Олий Советининг еттинчи сессияси 1940 йил 6 августда Эстонияни тенг ҳуқуқли иттифоқчи Совет Социалистик Республикаси сифатида СССР составига қабул қилганлигини эшитиб бениҳоя қувондилар.

Совет Эстониясининг меҳнаткашлари республикада совет ҳокимияти барпо этилган куннинг ўн йиллигини буюк, тантанали миллий байрам сифатида кутиб олмоқдалар.

☆

Эстонияда совет ҳокимияти 1917 йилдаёқ барпо қилинган эди. Аммо инглиз-америка-немислар интервенция қилиб ёш совет республикасини тор-мор келтирган эдилар. Контрреволюцион буржуа тўдаси уларнинг ёрдами блан ҳокимиятни ўз қўлига олган эди. Буржуа Эстонияси ҳомаш'ё етказиб берувчи деҳқончилик мамлакати, империализмнинг ярим мустамлакаси бўлиб қолган эди. Саноат ишлаб чиқариши йил сайин пасайди. Ишсизлик авж олди. Неча минглаб деҳқон хўжаликлари вайрон бўлди.

Совет ҳокимиятининг ғалабаси мамлакатдаги вазиятни тамомила ўзгартириб юборди. Саноатнинг ишлари жонланди. Ишсизлик қисқа вақт ичида тугатилди. Ерсиз ва кам ерли деҳқонлар ер, чорва моллари ва қишлоқ хўжалик асбоблари олдилар. Эстон халқи социалистик қурилишни ғоят ривожлантириб юборди.

Немис-фашист босқинчиларнинг Совет Иттифоқига хиёнаткорона қилган ҳужуми ана шу тинч, ижодий меҳнатга вақтинча халақит берди. Эстон халқи СССР даги барча халқлар блан бир ёқадан бош чиқариб, душманга қарши курашди ва Совет Иттифоқининг гитлерчилар германияси устидан қозонган ғалабасига ўз ҳиссасини қўшди. Эстон халқининг мард фарзандларидан 20 минг киши Совет Иттифоқи орден ва медаллари блан мукофотланди, улардан тўққизтасига Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

Немис-фашист босқинчилари Эстониянинг халқ хўжалигига жуда катта зарар етказдилар. Кўпгина саноат корхоналари, шу жумладан машҳур Кренгольм мануфактураси, Болтиқ мануфактураси тамомила ёки қисман вайрон қилинди. Буржуазия тузуми шароитида бундай вайронгарчиликлар мамлакатнинг тараққиётига узоқ вақт тўсқинлик қилган бўлур эди. Совет Эстониясининг меҳнаткашлари совет социалистик тузум туфайли, қардош халқларнинг, биринчи галда рус халқининг самимий ёрдами, большевиклар партияси, Совет ҳукуматининг, улуғ йўлбошчи ўртоқ Сталиннинг э'тибор ва ғамхўрлиги туфайли ўз хўжалигини тиклашги блангина қолмай, балки республиканинг экономикасини янада ривожлантириш йўлида олға қараб катта қадам ҳам қўйдилар.

Ҳозирги вақтда Эстония ССРда урушгача бўлган корхоналарнинг қарийб ҳаммаси тикланиб ишга туширилди, шунингдек кўпгина янги саноат корхоналари қурилди. Завод ва фабрикаларда мамлакатимизда тайёрланган энг янги машиналар ишлатилмоқда, булар республика саноатининг қиёфасини ўзгартирмоқда. Ёнадиган сланец асосида саноатнинг янги тормоғи—газ-сланец саноати вужудга келтирилди.

Совет Эстониясининг урушдан зарар кўрган шаҳар ва посёлкалари қиёфаси ўзгармоқда. Харобазорлар устида янги корхоналар, турар жойлар, маданий-оқартув муассасалари бинолари қурилмоқда, парклар, боғлар очилмоқда. Республиканинг уруш вақтида жуда кўп зарар кўрган пойтахти Таллин шаҳри аввалгидан ҳам гўзал қилиб қурилмоқда.

Республикадаги саноат корхоналарида ишловчи ишчиларнинг 90 процентдан кўпроғи социалистик мусобақада қатнашмоқда.

Республиканинг қишлоқ хўжалигида жуда катта ўзгаришлар бўлди. 1949 йил қишлоқ хўжалиги тараққиётида бурилиш йили бўлди. Эстония деҳқонлари 1949 йилнинг кўклам фаслиданоқ оммавий суратда колхозларга кира бошладилар. Ҳозирги вақтда деҳқон хўжаликларининг 80 процентдан кўпроғи қишлоқ хўжалик артелларига уюшди.

Эстония қишлоқлари трактор, мураккаб қишлоқ хўжалик машиналари, минерал ўғитлар олмоқда. Ҳозирги вақтда республикада 56 машина-трактор станцияси бўлиб, уларда тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналари кўп. Қишлоқ хўжалиги коллектив меҳнат туфайли, ҳозирги замон техникасидан ва илғор Мичурин агробиология фанидан кенг фойдаланиш натижасида йил сайин катта муваффақиятларга эришмоқда. Колхоз далаларининг ҳосили якка деҳқон хўжаликларининг еридан олинган ҳосилдан 15—25 процент ортиқдир.

Колхоз чорвачилиги муваффақиятли суратда ривожланмоқда. Колхозларнинг ҳар бирида тўрттадан ферма бор дейиш мумкин. Колхозчилар жамоат чорвачилигини ривожлантириш учйиллик планини икки йил ичида (1951 йил 1 январьгача) бажариш ҳаракатини бошлаб юбордилар.

Республиканинг совхозлари катта муваффақиятларга эришдилар. Улар ўз далаларида дон экинлари, картошка ва сабзавотдан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Совхоз чорвачилигининг маҳсулдорлиги кескин суратда ортди. Ўтган йили ҳарбир сигирдан ўрта ҳисобда 3.903 килограмм сут, я'ни планда 1951 йилга мўлжаллanganидан 903 килограмм ортиқ сут олинди.

Эстон халқининг шаклан миллий, мазмунан социалистик маданияти ғоят юксалди. Республикада еттийиллик мажбурий та'лим амалга оширилди. Совет Эстониясидаги бошланғич, тўлиқсиз ўрта ва ўрта мактабларда ўқучилар сони буржуа Эстониясидаги мактабларда бўлган ўқучилар сонидан 40 минг киши ортиқдир. Республикадаги 8 олий ўқув юртида янги совет интеллигенцияси кадрлари тайёрланмоқда. Эстония тарихида биринчи марта республика Фанлар академияси ташкил этилди. Бу Фанлар академиясининг олтита илмий-текшириш институти бор.

Меҳнаткашлар марксизм-ленинизм назариясини қунт блан ўрганмоқдалар. Республикада 10 йил ичида марксизм-ленинизм классикларининг асарлари 1 миллион 700 минг нусха нашр этилди. «ВКП(б) тарихи қисқа курси» олти марта нашр этилди. В. И. Ленин ва И. В. Сталин Асарларининг тўпламлари эстон тилида чиқарилмоқда. Рус адабиёти классиклари ва совет ёзучиларининг асарлари таржима қилиниб, кўп нусхада нашр этилмоқда.

Эстония фан, адабиёт ва сан'ат арбоблари кўпгина асар яратдилар. Бу асарларнинг энг яхшилари учун Сталин мукофотлари берилди. Эстониянинг машҳур ёзучиси А. Якобсонга ва композитор Э. Каппга икки марта Сталин мукофоти лауреати унвони берилди.

Совет Эстониясининг меҳнаткашлари большевиклар партияси ва совет ҳукумати теварагига, ўзларининг энг яхши дўсти, йўлбошчиси ва устози ўртоқ Сталин теварагига маҳкам жипслашган совет халқларининг дўстона оиласида коммунизмнинг порлоқ чўққилари сари комил ишонч блан олға бормоқдалар.

А. ТРЕЙБЕРГ.

Эстония ССР Олий Совети Президиуми Раисининг Уринбосари.

„Шарқ юлдузи“ журналининг 7-нчи сони босилиб чиқди

Узбекистон Совет ёзучилари союзининг органи «Шарқ юлдузи» журналининг 7-нчи сони босилиб чиқди.

Журнал ўртоқ И. В. Сталиннинг «Тилшуносликдаги марксизм ҳақида», «Тилшуносликнинг ба'зи масалаларига доир. Уртоқ Е. Крашенинниковага жавоб» деган мақолалари блан бошланади.

Журналнинг бу сонида тинчлик темаси асосий ўринни эгаллайди. Шоир Ғафур Ғуломнинг «Биз тинчликни истаймиз» номли ше'ри, К. Симоновнинг «Дўстлар ва душманлар» номли китобидан олинган «Канадада бўлган митинг», «Йўлбарс», «Уч нуқта», «Дўстим Самад Вурғуннинг Лондондаги зиёфатда сўзлаган нутқи», «Қизил майдон» ше'рлари босилган. Назарматнинг «Меҳринисо Пекинда» номли ше'ри ҳам берилган.

Журнал «Тинчлик ва демократия учун» деган рубрика остида халқ демократияси мамлакатлари ёзучиларининг асарларини бера бошлаб жуда яхши иш қилган. Бу бўлимда «Демократик Чехословакия адабиёти» номли мақола ва чехословак шоирларининг ше'рлари бор.

Фалсафа фанлари доктори В. Зоҳидовнинг «Тинчлик урушни енгади» сарлавҳали катта публицистик мақоласи диққатга сазовордир. Шунингдек М. Шайхзода ше'рлари ва Ҳамид Ғуломнинг «Июнь» сарлавҳали очерки ҳам босилган.

«Қардош халқлар адабиёти» рубрикаси остида туркман совет адабиёти ҳақида мақола ва туркман шоирларининг ше'рлари босилган.

Журналда болаларга бағишлаб ёзилган асарлар, шунингдек ўзбек адабиётининг 1951 йилда Москвада ўтказиладиган декадасига тайёргарлик ҳақида хабар босилган.

Ҳарбир шонани гулга, гулни кўсакка айлантирайлик!

Республикамизнинг колхоз ва совхоз далаларида ғўзаларни чеканка қилиш бошланди. **Суратда** (чапда): Тошкент область, Сирдар'ё районидаги Карл Маркс номли колхознинг И. Раҳимова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасида колхозчилардан **Инобат Исроилова** (чапдан ўнгга), **Зиннат Абдухолиқова** ва **Зуҳра Имонова** ўртоқлар ғўзаларни чеканка қилмоқдалар. Ўнгда: Самарқанд область, Пойариқ районидаги Димитров номли колхоз а'золаридан **Маҳкам Жалилова** (чапдан ўнгга), **Янагул Шерматова, Эркин Фузайлова** ва **Зулфия Юнусова** ўртоқлар ғўзаларни чеканка қилаётирлар.

В. Лейн ва **А. Кузьменко** фотолари (ЎзТАГ фотохроникаси).

Мусобақадошларнинг ёрдами блан

ҚАРШИ, («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Мусобақадош Озарбайжон пахтакорлари вакилларининг бир группаси Қашқадар'ё областининг асосий пахтакор районларидан ҳисобланган Китоб, Шаҳрисабз ва Яккабоғ районларида бўлди. Озарбайжон гидротехника ва мелиорация институтининг бўлим бошлиғи ўртоқ А. Беҳбудов раҳбарлигидаги вакиллар ғўзани чопиш, культивация қилиш, суғориш ва ўғитлаш ишларидаги бирмунча жиддий хато ва камчиликларни кўрсатиб бердилар.

Қашқадар'ё пахтакорлари ўзларининг районаро кенгашида мусобақадошларнинг кўрсатма ва маслаҳатлари асосида ғўза парваришидаги камчиликларни тез кунда тугатишга, ҳосил тўплаш давридаги кечиктириб бўлмайдиган тадбирларни тўла амалга оширишга ва'да берганлар. Озарбайжонлилар келиб кетгандан бери Қашқадар'ё пахтакорлари уларнинг маслаҳати асосида ғўза парваришини кучайтириб юбордилар. Кейинги кунларда Шаҳрисабз, Китоб районларида ғўза парваришида ишловчиларнинг сони анча ошди, нормани бажарувчилар кўпайди, тракторчилар унумли ишлайбошлади.

Шаҳрисабз МТСи (директори—Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ Аҳмедов) кейинги бешкунликда культивация юзасидан белгиланган графикни ошириб адо этди. МТС сўнгги беш куннинг ҳар кунида ҳарбир «универсал» трактор блан нормадаги 11 гектар ўрнига 15 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб берди. Универсалчилардан Ҳазратқулов, Муҳаммадиев, Раҳмонов, Пўлатов ўртоқлар ҳар куни 18—19 гектарга етказиб ғўза қатор ораларини культивация қилмоқдалар. МТС коллективи социалистик мусобақани тобора кучайтириб, ғўзани культивация қилиш, эгат олиш ва ўғитлаш планини Ўзбекистон ССР Олий Совети Сессияси очилиш кунига ошириб бажариш учун курашмоқда.

Китоб районининг Пахтаобод қишлоқ советида 9 та пахтакор колхоз бор. 1.119 гектар ернинг ҳарбир гектаридан 31 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олган бу қишлоқ советидаги колхозларда Озарбайжон вакиллари келганига қадар ғўза парваришида 800 киши ишлар эди. Ҳозир 1.000 дан ортиқ киши ишлаётир. Кетманчиларнинг деярли ҳаммаси кунлик нормасини ошириб бажараётир. Қишлоқ советидаги колхозларда ғўзани ўғитлаш учун қўшимча 31 арава, 57 эшак, 3 та юк автомашинаси ажратилди. Булар колхозларнинг отхона, молхоналаридан ва хонадонлардан далаларга маҳаллий ўғит ташимоқдалар.

Меҳмонлар шу қишлоқ советидаги «Бирлик» колхозида ғўзани чеканка қилиш кечиктирилаётгани, сувдан фойдаланиш ёмонлигини кўрсатиб ўтган эдилар. Колхозчилар бу хатоларни тузатишга киришдилар. Колхоздаги ҳар бир звенога ғўзани чеканка қилиш учун тажрибакор колхозчилар тайинланди. Сўнгги 3 кун ичида бирнеча ўн гектар ердаги ғўза чеканка қилинди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Қудрат Мелиқулов бошлиқ звенонинг 7 ярим гектар ердаги ғўзаси чеканка қилиниб бўлди.

Қардош Озарбайжон вакиллари Шаҳрисабз районидаги «Матлубот» ва «Байналмилал» колхозларида бўлиб буларнинг ишига ёмон баҳо берган эдилар. Шундан кейин колхозчиларнинг йиғилиши ўтказилиб, мусобақадошларнинг таклифлари муҳокама қилинди. Колхозчилар ўт босган 21 гектар ердаги ғўзани 3 кун ичида чопиқ қилиб ўтдан тозаладилар. Ма'мурий идора ходимларидан яна бирнеча киши дала ишларига тортилди. Ғўза парваришидаги қолоқликни тугатиш учун барча куч ва воситалар сафарбар этилди.

Шунингдек, Озарбайжон вакиллари Китоб районидаги «Янги турмуш», «Қизил юлдуз», Молотов номли, Ворошилов номли, Шаҳрисабз районидаги «Учқун», «Саноат», «Ленинизм», Қизил Москва», Охунбобоев номли, Яккабоғ районидаги «Қизил Ўзбекистон» ва бошқа колхозларда ҳам бўлиб, уларнинг ғўзани парвариш қилишдаги кўпгина хато ва камчиликларини кўрсатиб берган эдилар. Бу колхозларда ҳам мусобақадошларнинг маслахатлари изчиллик блан амалга оширилмоқда.

Л. ЭРГАШЕВ.

Пахта далаларида

Фарғона область, Тошлоқ районидаги Максим Горький номли колхозда ғўзани парвариш қилиш яхши уюштирилган. Колхознинг ҳамма еридаги ғўзаси ҳозир 5 марта культивация қилинди. Ғўза қатор ораларини культивация қилишда универсалчи ўртоқ Мадаминжон Ғафуров яхши хизмат қилмоқда. Ўртоқ Ғафуров мавсум бошидан бери кунига 17—18 гектардан культивация қилиб, ҳозиргача 1.100 гектар ердаги ғўза қатор ораларини культивация қилди ва эгат олиб берди.

М. Шарипов.

☆

Тошкент область, Чиноз районидаги Яллама қишлоқ советига қарашли колхозларда июль ойи ичида ҳамма ердаги ғўзани серҳосил қилиб ўстириш учун кураш қизғин бормоқда. «Иккинчи бешйиллик» колхозининг коммунист ўртоқ Мирзараҳим Тожибоев бошлиқ бригадаси 50 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 48 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олиб, ҳозиргача ғўзаларни 5 марта чуқур чопиқдан ва культивациядан чиқарди. Юзцентнерчи ўртоқ Эргашбой Бегматов бошлиқ звенонинг беш марта чопилган ва қондириб суғорилган ғўзалари текис гуллаб, кўсаклайбошлади. Қишлоқ советидаги Сталин номли 3-нчи колхозда ҳам ғўзалар яхши парвариш қилиниб, текис ҳосилга кирмоқда.

Х. Йўлдошев.

☆

Самарқанд область, Пойариқ районидаги Тельман номли колхознинг а'золари 216 гектар ердаги ғўзани 4 марта юқори сифатли парвариш қилдилар. Колхозчилар Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг июль ойида ғўзани текис ҳосилга киритиш ҳақидаги қарорига жавобан, фидокорона меҳнат қилиб, ғўзани парвариш қилиш юзасидан кундалик ва беш кунлик топшириқларни ортиғи блан бажармоқдалар. Комсомол а'зоси ўртоқ Холмирза Муҳамадиев бошлиқ бригада а'золари ҳосил тўплаш ойида ҳаммага намуна бўлиб ишламоқдалар.

М. Мамараҳимов.

☆

НАМАНГАН. 2-нчи МТСнинг моҳир универсалчиси ўртоқ Рўзим Йўлдошев бу йилги мавсумда 1200 гектар ердаги ғўзани культивация қилиш мажбуриятини олган эди. Ўртоқ Йўлдошев ўз машинасига яхши қараб уни унумли ишлатиши натижасида 10 июльгача Каганович номли колхозда 896 гектар ердаги ғўзани культивация қилди ва 300 килограммдан ортиқ ёнилғи тежади.

Шунингдек МТСнинг Ворошилов номли колхозда хизмат қилаётган универсалчиси ўртоқ Саттор Мамажонов ҳам 800 гектардан ортиқ ғўзани культивация қилиб, 222 килограмм ёнилғини тежади.

Қ. Абдураҳимов.

ҚИММАТЛИ МАСЛАҲАТЛАР

САМАРҚАНД, («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Қардош Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари Самарқанд областининг Пойариқ, Комсомол, Жиззах районларидаги колхозларда ғўза парваришининг бориши блан танишдилар. Мусобақадошлар бу районлардаги колхозларнинг ишида бўлган бирқанча камчиликларни кўрсатиш блан бирга, бу нуқсонларни тезда тугатиш ва ишни яхшилаш юзасидан қимматли маслаҳатлар ҳам бердилар ва илғорларнинг намунали иш тажрибаларини ўргандилар.

Бригада а'золари Пойариқ районидаги бирқанча колхозда, шу жумладан «Озодлик» ва «Қизил Ўзбекистон» колхозларида ғўза парвариши жуда қониқарсиз бораётганлигини кўриб афсуландилар.

— Бу колхозларда ғўзалар сийрак бўлиши устига, июль ойида ҳосилга ҳосил қўшиш учун жиддий ҳаракат қилинмаётир,— деди бригада а'зоси ўртоқ Жоводов.

Озарбайжонлилар Пойариқ районининг колхозларида тушки овқатланиш учун 3—4 соат вақт ўтказилаётганлиги, бу эса иш унумининг пасайишига ва графикнинг бажарилмаслигига сабаб бўлаётганини кўрсатиб, бу соҳада тегишли тартиб ўрнатишни талаб қилдилар.

Райондаги Димитров номли, Куйбишев номли колхозларда икки қардош республика ўртасида тузилган социалистик мусобақа шартномасини бажариш учун зўр ғайрат блан ишлаётган колхозчиларни, уларнинг ғўзани намунали парвариш қилаётганликларини кўриб, бригада раҳбари ўртоқ Беҳбудов бундай деди:

— Пойариқ районининг ҳамма колхозларида ҳам мўл ҳосил етиштириш мумкин. Димитров номли, Куйбишев номли ҳамда бошқа илғор колхозлардаги ғўзаларнинг серҳосил бўлиб етилаётганлиги бунга мисол бўлаолади. Лекин, шулар блан бир шароитда бўлган «Озодлик», Крупская номли ва бошқа колхозларнинг ишида катта камчиликлар бор. Район ташкилотлари ғўзани парвариш қилишда кейинда қолаётган колхозларга, бригада ва звеноларга алохида э'тибор беришлари керак.

Жиззах районидаги Сталин номли, «Комсомол», Карл Маркс номли колхозларнинг ишига меҳмонлар юксак баҳо бердилар. Шу блан бирга, улар колхозчиларга ғўза парвариши сур'атини янада кучайтириш, юқори ҳосил учун курашни бўшаштирмасдан давом эттириш зарурлигини уқдириб ўтдилар.

Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари Сталин номли колхоз (раиси ўртоқ Носиров) нинг ғўзаларини кўриб мамнун бўлдилар. Бу колхознинг а'золари ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётирлар. Меҳмонлар колхознинг кекса пахтакори ҳар гектар ердан 80 центнер пахта етиштириш учун курашаётган звено бошлиғи ўртоқ Рашид Халилов блан суҳбатлашдилар. Рашид Халилов уларга мўл ҳосил етиштириш учун қандай тадбирлар кўраётганини айтиб берди. Вакиллардан Жабраилов, Зейналов ўртоқлар пахтакорларни ўз колхозларининг иши блан таништирдилар. Суҳбат охирида Рашид Халилов бошлиқ звено а'золари Озарбайжон ССР Гиокчай районидаги Калинин номли колхознинг ўртоқ Сона Алиева бошлиқ звеноси блан ҳар гектардан 80 центнердан пахта етиштириш учун социалистик мусобақа бошладилар.

Самарқанд областининг колхозчилари Озарбайжон пахтакорларининг қимматли маслаҳатларини тўла амалга оширишлари керак.

Ғ. АШУРОВ.

Социалистик мажбурият тўла бажарилади

Ўзбекистон пахтачилик илғорларининг VI қурултойида Тошкент область, Қуйичирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР бешйиллиги» совхозининг вакиллари 2.550 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 29 ўрнига 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган эдилар.

Қурултой катнашчиларининг Мурожаатини муҳокама қилишга бағишланган йиғилишда совхоз 1-нчи бўлимининг бошлиғи ўртоқ Х. Аҳмедов бундай деди:

— Совхозимиз ўтган йили планни ортиғи блан бажаргани, айрим бригада ва звеноларнинг юқори ҳосил олгани ҳаммага ма'лум. Совхоз коллективи астойдил меҳнат қилиб, бу йил ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириши, ўтган йилги шуҳратини сақлаб қолиши керак. Совхозимизнинг ерлари кузда чуқур шўдгор қилиниб, юқори ҳосил учун дастлабки замин тайёрланган экан, уни мустаҳкамлашимиз, ёзги ишларни ўз муддатида, илғор агротехника талаблари асосида юқори сифат блан ўтказишимиз зарур.

Йиғилишда бўлим, бригада бошлиқлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Қурбонали Эрматов, Шермат Хидиралиевлар ҳам сўзлаб, мўл ҳосил етиштириш учун кўрилаётган тадбирларни айтиб бердилар.

Совхоз коллективи республикадаги барча совхозларнинг коллективларига мурожаат қилиб, уларни ўзидан намуна олишга, юқори ҳосил етиштириш учун кўклам-ёз даврларида дала ишларини намунали ўтказишга чақириб, ўз зиммасига бирқанча конкрет мажбурият олди.

Сўзи блан иши бир бўлган совхоз коллективи ва'данинг устидан чиқиб, экишни 2 апрельда тугаллади ва ҳамма ерда чигитни бир текис ундириб олиш учун курашни кучайтирди. Совхозда ғўзаларни яганалаш, дастлабки парвариш ишлари кучайди. Май ойи, айниқса июнь ойида ҳамма куч ёш ғўзаларни парвариш қилишга сафарбар этилди, қўшимча равишда 700 киши ишга жалб қилинди. Ҳар ҳафтада бир марта «Пахта куни» ўтказилди. Бу кунда совхоз территориясида яшовчи кишилар, ишчи-хизматчиларнинг оила а'золари далага ишга чиқдилар.

Натижада, ғўзанинг ривожланишида юз берган қолоқлик тугатилди ва яхши натижаларга эришилди. 2 минг гектарга яқин ердаги ғўза ривожланишда ўтган йилгидан 8 — 10 кун илгари кетди. Ғўзалар 1 — 5 июль ўртасида ёппасига гулга кирди, илғор бригада ва звеноларнинг ғўзаси эса 12 — 15 июньда гуллайбошлади. Ғўзаларни парвариш қилишда тракторлардан фойдаланишдаги эгасизлик тугатилиб, тракторлар бригадаларга доимий бириктиб берилди.

Мана шулар натижасида совхознинг кўпчилик еридаги ғўзалар яхши ривожланиб, 11 — 12 тадан ҳосил шохи олди ва ўрта ҳисоб блан 3—4 тадан кўсаклади. Совхозда ғўзалар ҳозиргача 3 марта чуқур чопиқ қилинди, 2 ярим марта сув ичди ва 5,5 марта трактор блан культивацияланди. Ғўзалар шу кеча-кундузда 2-нчи ва 3-нчи марта минерал ўғит блан озиқлантирилмоқда.

Совхознинг илғор бригада ва звенолари, айниқса Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Эрматов ва Хидиралиев ўртоқлар бошлиқ звенолар мўл ҳосил етиштириш учун курашда яхши натижаларга эришдилар. Уларнинг участкасидаги ҳарбир туп ғўзада 15 — 16 тадан ҳосил шохи бўлиб, тупларда 8 — 10 тадан, айрим тупларда эса 13 тагача кўсак бор. Улар ғўзаларни агротехника талаблари асосида 4 марта парвариш қилиб, ҳозир 3-нчи марта озиқлантирмоқдалар. Бу илғорлар даставвал шонани кўпайтириш ва ҳарбир шонани гулга, гулни эса кўсакка айлантириш учун, уларнинг тўкилиб кетмаслиги учун ҳамма ишни илғор агротехника, кўп йиллик тажриба асосида олиб бормоқдалар. Ҳозир совхоз бўйича 2 минг гектар ердаги ғўза ҳосилга кирди.

Шу кунларда совхозда қолоқ бўлган бригадаларни илғорлар қаторига етказиш учун амалий чоралар кўрилмоқда. 4-нчи бўлимда Аҳмедов ва Эргашев ўртоқлар бошлиқ бригадалар, 6-нчи бўлимда Каримов ва 1-нчи бўлимда Асроров ўртоқларнинг бригадалари ғўзани парвариш қилишда анчагина орқада қолдилар. Бу аҳволни тугатиш учун барча агротехника тадбирлари кўрилмоқда. Бу тадбирларни қўлланишда ернинг табиий хусусияти, ғўзанинг ривожланиши ҳисобга олинмоқда.

Совхознинг минггектарчилар ҳаракатига қўшилган ва самарқандли механик Мастура Азизованинг ташаббусини қизғин ма'қуллаган механизаторлари ўз устларига олган социалистик мажбуриятларини шараф блан бажариш учун курашмоқдалар. Рачков, Рибаков, Обидов, Шагенов сингари ўнлаб универсалчи ҳозиргача 700 — 800 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб, кўп ёнилғи тежади.

Совхоз пахтакорлари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «Июль ойида ғўза парваришини кучайтириш ва ҳосил тўплаш соҳасида кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар тўғрисида»ги қарорига жавобан, ғўза парвариши сур'атини тезлатиб, ғўзаларнинг серҳосил бўлиши учун агротехника тадбирларидан кенг равишда фойдаланмоқдалар. Суст ривожланаётган ерлардаги ғўзалар ҳисобга олиниб, уларга парвариш кучайтирилди, уларга қўшимча ўғит берилмоқда. Экинлар, ҳосил пишиб етгунча парвариш қилинади. Ойлик давомида ғўзалар икки марта чопиқ ва культивация қилинади ҳамда ер шароитига қараб суғорилади. Ишнинг унумини ошириш мақсадида 700 га яқин киши дала шийпонига кўчиб чиқди.

Совхозда ғўзаларни чеканка қилиш яхши тайёрлик блан бошланди. Совхознинг бош агрономи А. П. Гудков бўлим бошлиқлари, дала мудирлари, бригада ва звено бошлиқлари блан ўртоқ Исматиллаев бригадасининг даласида чеканкани қандай ўтказиш усули ҳақида машғулот ўтказиб, қайси шох ва учларни чилпиб ташлаш йўлларини кўрсатиб берди. Бригада, звеноларда чеканкани ўтказувчилар ажратилиб, уларга чеканка қилиш йўллари амалий равишда кўрсатилди. Совхоз коллективи чеканкани 10 августгача тугаллаш учун курашаётир.

Ғўзаларда пайдо бўлган шира, ўргимчаккана ва кўсак қуртига қарши кескин кураш олиб борилмоқда. Бу зараркунандаларга қарши курашиш учун совхоздаги барча пуркаш асбоблари ишга солинди ҳамда аэроплан блан дори сепилмоқда.

Ўтган йили совхознинг 400 гектар ердаги пахтаси машина блан терилган эди. Бу йил 1.460 гектар ернинг ҳосили машина блан терилади. Териш машиналарининг унумли ишлашини та'минлаш чоралари кўрилмоқда. Ғўзаларнинг ётиб қолмаслигини та'минлаш учун экинлар калий ўғити блан озиқлантирилмоқда, ғўзалар бўйига беҳуда ўсиб кетмаслиги учун, уларни жуда синчиклаб чеканка қилинмоқда. Сўнгги ўтказилган культивация ва эгат очишда уларнинг тўппа-тўғри ва бир хил ҳажмда бўлишига жиддий э'тибор қилинмоқда.

«Ўзбекистон ССР бешйиллиги» совхозининг коллективи, «Совой» совхози коллективи блан бошлаган мусобақада ғолиб чиқиш учун, ишдаги камчиликларни тугатиш ва ҳосил тўплаш ойлигини муваффақиятли ўтказиш учун курашни кун сайин кучайтирмоқда.

Т. МУМИН.

МАКТАБЛАРНИ ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА

НАМУНАЛИ ТАЙЁРЛАЙЛИК

Андижон областида янги ўқув йилига пухта тайёргарлик кўрилмаётир

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу йил 16 мартда «Мактабларни 1950—51 ўқув йилига тайёрлаш ҳақида» чиқарган қарорида янги ўқув йилига пухта тайёргарлик кўриш республика партия ва совет ташкилотларининг, бутун жамоатчиликнинг шарафли вазифаси эканини уқдириб кўрсатган эди. Броқ Андижон областида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг бу қарорини бажариш юзасидан шу кунгача кўзга кўринарли иш қилингани йўқ.

Андижон областида 386 та бошланғич, еттийиллик ва ўрта мактаб ремонт қилиниши керак. Броқ 15 июльга қадар фақат 130 та мактаб ремонт қилинди, холос.

Жалақудуқ райони Андижон областининг йирик пахтакор ва шу блан бирга, саноат районларидан бири ҳисобланади. Июнь ойининг бошларида район Советининг навбатдаги сессияси Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорини, шунингдек Чирчиқ шаҳар жамоатчилигининг мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш юзасидан бошлаган ташаббусини муҳокама қилди. Район партия, совет ташкилотлари, корхоналар ва колхозларнинг раҳбарлари сессияда сўзга чиқиб, райондаги 2 та ўрта, 15 та еттийиллик ва 8 та бошланғич мактабни 20 июльгача тўла ремонтдан чиқаришга сўз бердилар. Сессия шу тўғрида қарор қабул қилди.

Лекин Жалақудуқ районида мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш соҳасида амалда ҳечқандай иш қилинмаётир. Шу кунга қадар 2 та еттийиллик, 3 та бошланғич мактаб биноси ремонт қилинганлиги ҳам бу да'вомизни исбот этади. Бу мактабларнинг ремонти ҳам комиссия томонидан қабул қилингани йўқ.

Район раҳбарлари ҳар турли баҳоналарни келтиришга одатланиб қолганлар. Улар кўпинча қурилиш материаллари етарли эмаслигини баҳона қиладилар. Чунончи, Сталин номли 1-нчи мактаб район марказида жойлашган. Бу мактабда 1.000 дан ортиқ бола ўқийди. Бу мактаб биносига қўшимча равишда яна 8 хона қурилиши керак. Бундан ташқари, клуб, кутубхона, физика ва химия лабораториялари учун хоналар, физкультура майдончаси ҳам қурилиши лозим. Мактабда 43 та парта, 8 та доска, анча стол ва стул етишмайди. 180 кубометр ўтин тайёрланиши керак. 22 та печь қурилиши лозим. 8 та ўқитувчининг уйи ремонт талаб.

Мактаб директори Шодиев, район халқ маорифи бўлимининг мудири Тўрақулов ўртоқлар эса мактабни янги ўқув йилига тайёрлаш ишига беларволик блан қараб келаётирлар. Ўз болалари шу мактабда ўқийдиган раҳбарлар ҳам —район партия комитетининг секретари Романов, қурилиш конторасининг бошлиғи Гругрудзе, «Коммунизм» колхозининг раиси Сулаймонов ва бошқа ўртоқлар ҳам бу масалада тамошабин бўлиб келмоқдалар.

Қўрғонтепа станциясидаги Ленин номли 2-нчи ўрта мактабни пахта заводи (директори ўртоқ Жидановский), «Совой» совхози (директори ўртоқ Кочетков, партия бюросининг секретари Ҳомидов ўртоқлар) оталикка олганлар. Лекин улар шу кунгача мактаб ремонтини тезлатиш соҳасида ҳечқандай ёрдам бермай келаётирлар.

Марҳамат районида ҳам мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашда худди шундай беғамлик кайфияти ҳукм сурмоқда. Район халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Зиёвуддинов район Советининг сессиясида сўзга чиқиб, 2 та ўрта, 14 та еттийиллик ва 7 та бошланғич мактабни ўтган йилдагидан 15 кун илгари, я'ни 15 июльгача ремонт қилиб бўламиз, деб ва'да берган эди. Амалда эса 15 июльгача фақат 2 та мактаб биноси ремонт қилинди. Қаюмов, Мамажонов ўртоқлар каби мактаб директорлари ҳамма имконият бўлишига қарамай, мактаб бинолари ремонтини бошламасдан, ҳамон дам олиб юрибдилар.

Хўжаобод район молия бўлими «ремонтга смета тузишни кечиктиргани» сабабли 13 та бошланғич ва еттийиллик мактаб биноси шу кунгача ремонт қилинмай келаётир. Район маориф бўлимининг мудири ўртоқ Ҳошимов ҳам, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Зиёев ҳам шу аҳволни кўра била туриб, мактаблар ремонтига беларволик блан қараб келаётирлар.

Ойим районида мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш ишида ўтакетган тартибсизлик юз бераётир. Район молия бўлими (мудири ўртоқ Султонов) мактаб директорлари ва маориф ходимларининг иштирокисиз, смета тузган. Натижада, синфлар миқдори, ўқувчиларнинг сони ҳамда хоналарнинг катта-кичиклиги ҳисобга олинмай белгиланган. Оқибатда, бир ўқучи учун 1—1,25 квадратметр ўрнига 0,6—0,7 квадратметр жой ажратилган. Бу эса педагогикага мутлақо хилофдир.

Мактаблар ўқув қуроллари ва аш'ёлари блан та'минланмаётир. Область матлубот союзининг раиси ўртоқ А'замов мактаблар учун келтирилган 150 мингдан ортиқ дафтар, 50 мингга яқин ўқув қуролларини район марказларига юбориб, фақатгина район марказидаги магазинларда сотиш ҳақида буйруқ берган. Қишлоқ мактабларига ўқув қуроллари ва аш'ёлари юборилмаган. Бундан ташқари, матлубот союзи ходимлари мактабларни қурилиш материаллари, чунончи бўёқ, мих, алиф каби зарур материаллар блан та'минлаш ишига ўтакетган мас'улиятсизлик блан қараб келмоқдалар. Область саноат кооперацияси союзи (раиси ўртоқ Рашидов) мактабларни оҳак, бўр ва бошқа зарур материаллар блан та'минлаш ҳақида область ижроия комитети чиқарган қарорни ҳамон ўзбошимчалик блан бажармай келаётир.

Андижон область партия комитети ва область ижроия комитети мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашда маориф органларига жиддий ёрдам беришлари, область жамоатчилигини мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашда юз берган ўпирилишни тугатиш учун сафарбар этишлари керак.

Т. МИРЗАЕВ.

Ўртачирчиқлилар қизғин тайёрланмоқдалар

Тошкент область, Ўртачирчиқ районининг жамоатчилиги, Чирчиқ шаҳар жамоатчилигининг 1950 — 1951 ўқув йилига мактабларни намунали тайёрлаш ҳақидаги чақириғига қўшилиб, янги ўқув йилига тайёргарликни қизғин олиб бораётир.

54 та мактабдан 48 таси ремонт қилинди, жумладан 18 та мактаб капитал ва 30 та мактаб жорий ремонтдан чиқарилди. Каганович номли ўрта мактаб, «8 Март» еттийиллик мактаб бинолари яхши ремонт қилинди.

Район колхозлари мактабларнинг биноларини ремонт қилишда катта ёрдам бермоқдалар. Свердлов номли, Папанин номли колхозларнинг правлениелари мактабларнинг юқори синфлари учун қўшимча равишда 6—7 хонали янги бинолар қуриб бердилар.

Районда қишлоқ ўқитувчиларининг маданий-маиший аҳволини яхшилашга алоҳида э'тибор берилмоқда. Ўқитувчилар учун Ўртасарой қишлоқ советида 8 хонали, Киров қишлоқ советида 2 хонали, Қорасув 2-нчи қишлоқ советида 7 хонали, Навоий қишлоқ советида 10 хонали уй-жой бинолари қурилди.

Мактабларнинг 850 та парта ва 241 та столи сифатли ремонт қилинди. 30 та янги доска, 500 та синф журнали, 1 тонна бўр тайёрланди. Ҳозиргача мактаблар қиш учун 50 процент ёқилғи блан та'минланди.

Ўқитувчиларнинг сиёсий-назарий савиясини оширишга жиддий э'тибор берилмоқда. 241 ўқитувчи сиртқи ўқув юртларида ўқимоқда. 50 ўқитувчи районда ўқитувчиларнинг малакасини ошириш курсида ўқиб чиқди.

Мактаб ўқитувчилари ва комсомоллари ўқучиларни рўйхатга олиш ишига алоҳида э'тибор бермоқдалар.

Ўртачирчиқ районининг партия ва совет ташкилотлари, меҳнаткашлари мактабларни янги ўқув йилига намунали тайёрлаш учун қизғин иш олиб бораётирлар.

Р. НОРЖИГИТОВ.

Такрорий қурт боқишни муваффақиятли тугаллайлик

Бу йил республикамизда ўтган йиллардагига қараганда анча кўп миқдорда такрорий қурт боқилмоқда. Ҳозир кўпчилик қуртлар иккинчи ва учинчи ёшга кирди. Такрорий қурт боқишни муваффақиятли тугаллаш асосий агротехника талабларига риоя қилишга боғлиқдир.

Ҳозирги вақтда қурт боқишдаги энг муҳим вазифа—қуртларни ҳар қути уруғ ҳисобига 60 квадратметр жой блан та'минлашдан, шунингдек, уларга кеча-кундуз ҳар 1,5—2 соатда оз-оздан барг бериб туришдан иборатдир. Барг янги бўлиши ва қолдирмай ейилиши керак. Шу блан бирга, қуртхоналарда ҳаво ҳарорати ва намлиги ҳам нормал бўлиши шарт.

Янгийўл районидаги «Сталинчи», Каганович номли колхозларда қурт боқиш учун яхши, катта бинолар ажратилган, қуртлар учун етарли жой тайёрланган. Қуртларга ҳамма вақт янги барг бериб турилади. Қуртхонадаги ҳаво ҳарорати ва намлиги доим бир хил даражада тутилади. Қуртларни кечаси боқишга айниқса катта э'тибор берилмоқда. Бу эса уларнинг яхши ўсишини та'минлади. Бу колхозларда такрорий боқилган қуртдан мўл ҳосил олиш та'минланган дейиш мумкин.

Лекин республиканинг ба'зи областьларида «Узбекшёлктрест» системасининг ходимлари қурт боқишни муваффақиятли ўтказишни та'минлайдиган асосий агротехника талабларига э'тибор бермаётирлар. Бирқанча областьларда қуртлар етарли сўкчаклар блан та'минланмаған. Масалан, Қашқадар'ё областида қуртлар атиги 32 процент, Андижон областида 35 процент, Самарқанд областида 45 процент миқдорида жой блан та'минланган, холос. Фарғона, Хоразм ва Тошкент областьларида ҳам аҳвол шундай.

Такрорий қурт боқишнинг энг мас'улиятли даври бошланди. Бу даврда қуртлар жой блан етарли та'минланиши, ҳамма ерда ҳарбир қути қурт уруғи учун 60 квадратметр ҳисобида жой тайёрланиши, салқин пайтларда қуртхоналарнинг дераза ва эшиклари очиб қўйилиши, кун иссиқ вақтда эса, қалин пардалар блан беркитилиши керак.

Баргни тўғри ва тежаб-тергаб сарфлашга алоҳида э'тибор бериш зарур. Кундуз бериладиган барг эрталаб, кечаси бериладиган барглар кечқурун салқин тушгач тайёрланиши лозим.

Шу кунларда такрорий қурт боқишнинг муваффақияти ҳозирги энг мас'улиятли даврда колхозларда қурт боқиш юзасидан бўлган ҳамма ишни намунали уюштиришга боғлиқдир.

Ипакчилик системасининг ходимлари такрорий қурт боқишда эгасизликка ва агротехника талабларининг бузилишига йўл қўймай, ёзги боқилган қуртдан ҳамма ерда мўл ҳосил олишни та'минлашлари керак.

Н. СТРОИЧУК.

(«Узбекшёлктрест» нинг бошқарувчиси).

Ўртоқ И. В. Сталиннинг Ҳиндистон бош министри Неруга берган жавоби тўғрисида чет элларда баён қилинган фикрлар

ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ

ШАНХАЙ, 19 июль. (ТАСС). Шанхайда чиқадиган ҳамма газеталар И. В. Сталиннинг Қурия масаласи ҳақида Неру мурожаатига берган жавоби тўғрисидаги шарҳларни бугун кўзга кўринарли жойда босиб чиқардилар.

«Цзефанжибао» газетаси бундай деб ёзади: «И. В. Сталин Қурия ҳақидаги масалани муҳокама қилиб, Неру мурожаатига жавобан телеграмма юборди, бу телеграммада Қурия масаласи албатта беш улуғ давлат вакилларининг иштироки, шу жумладан Хитой халқ ҳукуматининг вакили иштироки блан Хавфсизлик Советида ҳал қилиниши керак деб та'кидлади».

«Дагунбао» газетаси бошмақоласида ёзади: «Генералиссимус Сталин Неру мурожаатига қайтарган жавобида Қурия масаласининг моҳияти нимадан иборат эканлигини аниқ кўрсатиб берди. Америка империализми Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг муқаддас байроғини ўз қўлига олиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Советининг ғайри қонуний қарорини ниқоб қилиб Қурияда агрессив уруш бошлади. Агар Совет Иттифоқи ва Хитой халқ республикаси вакиллари Хавфсизлик Советининг мажлисида қатнашган бўлсалар эди, Хавфсизлик Совети бундай бема'ни қарорни чиқармаган бўлар эди.

Америка империализми ва унга қарам бўлган давлатлар Хитой халқ республикаси вакилининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ўз жойини эгаллашига қасддан тўсқинлик қилдилар, шу блан улар Бирлашган Миллатлар Ташкилотини заифлаштирдилар. Хитой халқ республикасининг вакили Бирлашган Миллатлар Ташкилотида бўлиши, Совет Иттифоқи вакилининг Хавфсизлик Советига қайтиб келиши мутлақо зарурдир.

Сталиннинг, қурия халқи вакилларига Хавфсизлик Советида қурия халқининг фикрини баён қилишга рухсат берилиши керак, деган фикри жуда муҳимдир: Хоин Ли Син Ман вакили қурия халқи вакили деб ҳисобланмаслиги керак.

Қурия масаласини ҳал этиш учун, Хавфсизлик Совети 30 миллионли қурия халқининг иродасини чинакам ифода қилучи вакил бўлган Қурия халқ-демократик республикаси вакилларининг фикрини эшитиши керак».

ПОЛЬША

ВАРШАВА, 19 июль. (ТАСС). Польшада чиқадиган ҳамма газеталар СССР Министрлар Совети Раиси И. В. Сталин ва Ҳиндистон бош министри Неру бир-бирларига юборган мактубларни бугун кўзга кўринарли жойда босиб чиқардилар.

«Трибуна люду» газетаси редакция томонидан ёзилган мақоласида бундай дейди: Генералиссимус И. В. Сталин Неру мурожаатига берган жавобида Қурия масаласини тинч йўл блан ҳал қиладиган бирдан-бир тўғри йўлни кўрсатди. Бу жавоб сталинча тинчлик ва халқаро ҳамкорлик сиёсатининг изчиллигини, халқаро битимларни ва ҳарбир халқнинг ўз тақдирини ўзи ҳал қилиш ҳуқуқини ҳурмат қилишдан иборат сталинча сиёсатнинг изчиллигини яна бир марта исботлайди.

Америка агрессорлари,— деб ёзади газета,— қурия халқига қилган қонли ҳужумларини ғайри қонуний равишда, уялмай-нетмай Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг байроғи блан ниқобладилар. Бу факт америка империалистларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан ўз агрессив мақсадлари учун фойдаланиш йўлида изчиллик блан олиб бораётган сиёсатларида янги қадам бўлди.

475 миллионли хитой халқи вакилларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатнашишларига йўл қўйилмай келиши СССР ва халқ демократияси мамлакатлари вакилларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ишларида иштирок қилишларига имкон бермаётир.

Совет Иттифоқи,— дейилади сўнгра мақолада,—бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик принципини қаттиқ ҳимоя қилмоқда. Совет Иттифоқи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти суяниши лозим бўлган принциплар ва уставларни изчиллик блан ҳимоя қилмоқда.

Генералиссимус И. В. Сталин Неру мурожаатига қайтарган жавобида, Қурия масаласини беш буюк давлат вакилларининг иштироки, шу жумладан Хитой халқ республикаси ҳукумати вакилининг иштироки блан тинч асосда ҳал қилиш мувофиқ, деб кўрсатди. Генералиссимус Сталин ўз жавобида, Хавфсизлик Совети қурия халқи вакилларининг фикрини эшитиши керак, деб билдирди.

Америка империализмининг жиноятини нафрат блан қоралаётган миллион-миллион кишилар СССР сиёсатини, Сталин сиёсатини тинчлик сиёсати деб биладилар.

И. В. Сталиннинг жавобини,— дейилади мақоланинг охирида, —ер юзидаги юз миллионларча кишилар ва бутун поляк халқи қўллаб-қувватламоқда.

РУМОНИЯ

БУХАРЕСТ, 19 июль. (ТАСС). Бугун Румония газеталарида ўртоқ Сталиннинг Неру мурожаатига берган жавоби ва бу тўғридаги шарҳлар босилиб чиқди.

«Скинтейя» газетаси ёзади:

«Бутун сулҳпарвар инсоният ўртоқ Сталиннинг Неру мактубига берган жавобини хурсандчилик блан ма'қуллаб кутиб олади. Совет Иттифоқининг гениал йўлбошчиси мазмундор сўзларида социализм мамлакатининг изчиллик блан олиб бораётган тинчлик сиёсатини ифода қилиб берди. Социализм мамлакатининг Қурия масаласини, шунингдек ҳамма мураккаб халқаро масалаларни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доирасида, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Устави асосида муҳокама қилиш ва тинч ҳамкорлик йўли блан ҳал этишни истаганлиги шубҳасиздир.

Бу равшан жавоб америка империалистларининг Қуриядаги агрессив сиёсатидан тамомила фарқ қилади.

Ўртоқ Сталиннинг жавоби Совет Иттифоқи катта ва кичик халқларнинг манфаатларини ҳамда ҳуқуқларини зўр бериб ҳимоя қилаётганлигини яна бир марта исботлайди. Ўртоқ Сталин Хитой халқ республикаси Хавфсизлик Советининг доимий а'зоси сифатида Бирлашган Миллатлар ташкилотида ўз ўрнини эгаллашга шубҳасиз ҳақли эканлиги масаласида Совет Иттифоқининг тутиб келган принципал йўлини яна бир марта та'кидлади. Қурия масаласи Хавфсизлик Советида унинг доимий беш а'зоси, шу жумладан СССР ва Хитой иштирокисиз муҳокама қилинаолмайди ва қонуний ҳал этилаолмайди. Ўртоқ Сталиннинг жавоби қурия халқининг ҳаққоний ишига нисбатан Совет Иттифоқи тутган принципиал ва мустаҳкам йўлни ҳам ифода қилади. Мард ва олижаноб қурия халқи ўз тақдири ҳақидаги масала ҳал этилган вақтда ўз фикрини айтиш ҳуқуқига эгадир. Қурия халқи ўз тақдирини ўз қўлига олишга ҳақли эканлигини ва бунга қодир эканлигини амалда исботлади.

Ўртоқ Сталин жавобини ва унинг тинчлик йўлида кўраётган тарихий тадбирларини бутун дун'ёдаги барча халқлар қизғин ма'қуллайдилар.

Румин халқи бу порлоқ тинчлик мактубини чин қалбидан табриклайди. Бу мактуб бутун дун'ё халқларининг халқаро аҳвол энг қийинлашган пайтларда Совет Иттифоқига, улуғ Сталинга умид блан кўз тикиб қарашлари нақадар тўғри эканлигини яна бир марта исботлайди. Улар бу тўғрида доим кўнгилларини тўқ тутадилар. Ўртоқ Сталиннинг Қурия масаласини тинч асосда ҳал қилиш йўлини кўрсатучи жавоби тинчлик ва халқаро ҳамкорлик ишига бебаҳо ҳиссадир».

«Роминия Либера» газетаси ёзади: «Шу жиддий пайтларда Совет Иттифоқи ўртоқ Сталиннинг жавоби блан бутун дун'ёга Қурия масаласини тинч асосда ҳал қилиш йўлини кўрсатди. Ўртоқ Сталин жавоби тинчликни изчиллик блан ҳимоя қилучи социализм давлатининг принципиал йўл тутаётганлигини яна бир марта та'кидлайди. Бу жавоб масалани тинч йўл блан ҳал қиладиган ягона йўл борлигини, бу йўл урушнинг ёйилиш хавфининг олдини олажагини бутун инсониятга кўрсатди.

Тинчлик ва социализм учун курашаётган халқимиз империалистик уруш оловини ёқувчиларнинг ашаддий душманидир. халқимиз улуғ Сталиннинг жавобини ғолиб социализм мамлакати томонидан юргизилаётган тинчлик ва халқлар дўстлиги сиёсатининг яна бир ифодаси деб билади. Халқимиз бу мактуб бутун дун'ёда тунчлик ишига катта ёрдам деб билади».

БУЛҒОРИЯ

СОФИЯ, 19 июль. (ТАСС). Булғорияда чиқадиган газеталар бугун И. В. Сталиннинг Ҳиндистон бош министри Неру мурожаатига қайтарган жавобини э'лон қилдилар.

«Работническое дело» газетаси И. В. Сталин жавобини ва Неру мурожаатини «Сталин Қурия масаласини тинч йўл блан ҳал қилиш тарафдори» сарлавҳаси остида босиб чиқарди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

ПРАГА, 19 июль. (ТАСС). Прага радиоси СССР Министрлар Совети Раиси И. В. Сталиннинг ва Ҳиндистон бош министри Нерунинг Қурия масаласи ҳақида бир-бирларига мактуб юборганликлари тўғрисидаги хабарни бирнеча марта эшитдирди.

Чехословакия жамоатчилиги И. В. Сталиннинг Қурия масаласини албатта беш буюк давлат, шу жумладан Хитой халқ ҳукумати вакиллари иштироки блан Хавфсизлик Советида тинч йўл блан ҳал этиш мувофиқлиги тўғрисидаги баёнотини зўр хурсандчилик блан кутиб олди.

И. В. Сталиннинг Қурия масаласини тезда ҳал қилиш учун Хавфсизлик Советида Қурия халқи вакилларининг фикрини эшитиш мувофиқ деган фикрини ҳам Чехословакия жамоатчилиги зўр мамнуният блан ма'қуллаб кутиб олди.

Прагада чиқадиган ҳамма газеталар И. В. Сталиннинг ва Ҳиндистон бош министри Нерунинг бир-бирларига юборган мактубларини биринчи саҳифаларида катта сарлавҳалар остида босиб чиқардилар.

Газеталар ўртоқ Сталиннинг Неру мурожаатига қайтарган жавобини «Генералиссимус Сталин Қурия масаласи тўғрисида», «Тинчлик сиёсатининг мустаҳкам принциплари» деган сарлавҳалар остида э'лон қилдилар.

«Свободне слово» газетаси ёзади: Бутун инсоният Генералиссимус Сталиннинг сўзларини ҳамиша зўр э'тибор блан кутиб олади ва ўқийди. И. В. Сталиннинг сўзлари бу гал ҳам инсоният Совет Иттифоқини ва Генералиссимус И. В. Сталинни тинчликнинг ишончли энг буюк ҳимоячиси деб билганлигини, Совет Иттифоқининг ўз сиёсатини амалга оширишда ҳамиша ўзининг тинчлик принциплари ва мақсадларига содиқ эканлигини исботлади.

ВЕНГРИЯ

БУДАПЕШТ, 19 июль. (ТАСС). Венгрияда чиқадиган ҳамма газеталар И. В. Сталиннинг ва Нерунинг бир-бирларига мактуб юборганликлари тўғрисидаги хабарни, шунингдек бу мактубларнинг текстларини биринчи саҳифаларида босиб чиқардилар.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ

БЕРЛИН, 18 июль. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси И. В. Сталиннинг Ҳиндистон бош министри Неруга қайтарган жавоби бугун Берлинда кечқурун чиққан демократик матбуотнинг диққат марказида турибди.

«Берлинер цейтунг амабенд» газетаси И. В. Сталин жавобини биринчи саҳифасида «Сталин Неруга жавоб қайтарди» деган катта сарлавҳа остида босиб чиқарди, шунингдек Неру мурожаатининг мазмунини э'лон қилди.

«Нахт-экспресс» газетаси «Сталин Қуриядаги низо'ни тинч йўл блан ҳал қилишни қувватламоқда» деган бутун биринчи саҳифани эгаллаган катта сарлавҳа остида И. В. Сталиннинг жавобини ва Неру мурожаатини тўла равишда босиб чиқарди.

БЕРЛИН, 19 июль. (ТАСС). Берлинда чиқадиган демократик газеталар бугун СССР Министрлар Совети Раиси И. В. Сталиннинг Қурия масаласини Хавфсизлик Советида тинч йўл блан ҳал қилиш тўғрисида Ҳиндистон бош министри Неруга ёзган жавоб мактубини биринчи саҳифаларида босиб чиқардилар, шунингдек бу масала ҳақида махсус мақолалар э'лон қилдилар.

Германия Бирлашган социалистлар партиясининг марказий органи «Нейес Дейчланд» газетаси И. В. Сталин ва Неру телеграммаларини «И. В. Сталиннинг Неруга жавоби. Қурия ҳақидаги масалани тинч йўл блан ҳал қилиш мақсадида юборилган телеграммалар» деган катта сарлавҳа остида э'лон қилди. Газета «Трумэн Қурияда тинчлик ўрнатилишини истамайди» сарлавҳали мақола э'лон қилди. Мақолада бундай дейилади: «СССР Министрлар Совети Раиси И. В. Сталин Ҳиндистон бош министри Неру мактубига жавоб қайтарди.

И. В. Сталин ўзининг жавоб мактубида Хавфсизлик Советида қурия халқи вакилларининг фикрини эшитишни тавсия қилди. Бу жуда муҳим тавсиядир, чунки бусиз Қурия масаласини мақбул тарзда ҳал қилиш мумкин эмас. Бу тавсия жуда мақбул бўлиши блан бирга, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг 32-нчи моддасига ҳам мувофиқдир».

Ҳиндистон бош министрининг Қурия масаласини тезроқ ҳал қилиш тўғрисидаги таклифи,— деб ёзади газета, — СССРга ва Америка Қўшма Штатларига юборилди. Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг бу таклифга берган жавоби вашингтонли уруш оловини ёқучиларни фош қилади. уларнинг уруш ниятида эканликларини исботлайди. «НьюЙорк таймс» газетаси дипломатия мухбирининг Вашингтондан берган хабарига кўра, Ачесон Неруга қайтарган жавобида, Америка Қўшма Штатлари «Қурия масаласини муҳокама қилиш учун Хавфсизлик Советига коммунистлар Хитойини киргизиш ниятида эмас» деган.

«Берлинер цейтунг» газетаси И. В. Сталин ва Неру телеграммаларини «Қурия масаласи тинч йўл блан ҳал этилиши мумкин» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. Бундан ташқари, газета «Қурия масаласи ҳақида Сталин нима деди» сарлавҳали мақола ҳам босди. Газета бу мақолада, Совет Иттифоқининг оқилона ва реаль позицияси Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг ҳарбий ниятларига қарама қарши турипти, деб ёзади.

Христиан-демократлар союзи органи бўлган «Нейе цейт» газетаси И. В. Сталиннинг Неруга юборган жавоб телеграммасини «Сталин Нерунинг воситачилигини табрикламоқда. Неру мактубига ижобий жавоб. Хавфсизлик Советида Қурия вакилининг фикри тингланиши керак» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

ЛДП органи «Дер морген» газетаси ва Германия национал-демократлар партияси органи «Национал цейтунг» газетаси ҳам И. В. Сталиннинг жавоб телеграммасини э'лон қилдилар.

ҚУРИЯДАГИ ВОҚИАЛАР

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

ПХЕНЬЯН, 19 июль. (ТАСС). Пхеньян радиоси қуйидаги хабарни эшитдирди: Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги бугун эрталаб ахборот э'лон қилди. Ахборотда бундай дейилади:

Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда душманга жиддий зарбалар бериб, ҳужумни давом этдирмоқдалар. 17 июльда Халқ армиясининг қисмлари Пуе (Фуйо) шаҳрини тамомила озод қилдилар. Бу қисмлар ҳужумни давом этдириб, Ноньсань (Ронзан) шаҳрини озод қилдилар.

Жанубий ва Шимолий Кенсан вилоятларининг кўп районларида партизан отрядлари Халқ армияси қисмларининг ҳужумига мадад бериб, ўз ҳаракатларини кучайтириб юбормоқдалар.

ПХЕНЬЯН, 19 июль. (ТАСС). Пхеньян радиоси қуйидаги хабарни эшитдирди: Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армияси Бош қўмондонлигининг бугун кечқурун чиқарган ахборотида бундай дейилади:

Халқ армиясининг қўшинлари ҳамма фронтларда ҳужумни давом этдирдилар.

Халқ армиясининг авиацияси америка авиация қисмларига ва қуруқликдаги қўшинларига зарбалар берди. 18 июльда Халқ армиясининг аэропланлари ҳаво жангларида иккита америка аэропланини уриб туширди. Шу куни соат 16 дан 30 минут ўтганда Халқ армиясининг авиацияси 100 дан ортиқ америка автомашиналари колоннаси Тэгу (Тайкю) томонига қараб кетаётганлигини кўриб. бу машиналарни бомбардимон қилди ва 60 га яқин машинани яксон этди.

18 июльда Халқ армиясининг зенит батареяси Хиннам (Коннан) районига ҳужум қилмоқчи бўлган америка аэропланларидан бирини уриб туширди. Аэроплан Хиннам порти ёнида денгизга йиқилиб тушди.

ҚУРИЯДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 19 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг Токиодаги мухбири хабар беради: Макартур. 25-нчи америка дивизияси ва 1-нчи америка отлиқ дивизияси Қурияга келдилар, деб э'лон қилди. Макартур, бу дивизиялардан бирининг қисмлари жангга кирдилар, бошқа дивизиянинг қисмлари яқин кунларда жангга киритилади, деб билдирди.

Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири, ҳозирги вақтда генерал-лейтенант Уокер ўз ихтиёрида мукаммал уч дивизияга эгадир, деб хабар қилади.

Юнайтед Пресс агентлигининг мухбири Япониядаги авиация базасидан хабар беради: Америка Қўшма Штатлари ҳарбий-ҳаво кучлари офицерларининг айтишига кўра, америка куролли кучлари «Г-80» деган бир аэроплан йўқотганлар. Бу аэроплан зенит артиллерияси томонидан уриб туширилган бўлса керак.

ҚУРИЯДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА АМЕРИКА ХАБАРЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 19 июль. (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетасининг мухбири Жонстон Токиодан қуйидаги хабарни берди: америка дала штаби Тэчжон (Тайден) дан нома'лум томонга жўнаб кетди. Жонсон Жанубий Қурия қўшинлари Окчхон (Йокусен) атрофларида окоплар қазиётган ва Тэчжон (Тайден)-дан 12 километр шарқи-жанубдаги позицияларини мустаҳкамлаётган бўлсалар керак, америка қўшинлари шу позицияларга чекинсалар керак деган мулоҳазаларни билдиради.

ҚУРИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ХАЛҚ АРМИЯСИГА СОВҒАЛАРИ

ПХЕНЬЯН, 19 июль. (ТАСС). Пхеньян радиоси билдиради: Қурия халқ-демократик республикасининг шимолий қисмидаги ҳамма районлардан Халқ армияси учун кўп миқдорда совғалар олинмоқда.

14 июльгача фронтга 2 миллион 406 минг посилка ва 3 миллион 138 минг вон пул юборилди.

МАКАРТУР ЖАНУБИЙ ҚУРИЯ ҚЎШИНЛАРИ ҚЎМОНДОНЛИГИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ПАРИЖ, 19 июль. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг Токиодаги мухбири билдиради: генерал Макартур Жанубий Қурия қўшинлари қўмондонлигини ўз зиммасига олганлиги бугун Токиода э'лон қилинди.

ИНДОНЕЗИЯДА СТОКГОЛЬМ МУРОЖААТИГА ИМЗО ТЎПЛАШ КУЧАЙДИ

ГААГА, 19 июль. (ТАСС). Индонезиядан олинган хабарларга қараганда, Индонезиянинг кўп шаҳар ва қишлоқларида Стокгольм Мурожаатига имзо тўплаш кучайиб кетган.

«Васпада» ва «Републик» газеталарининг хабарларига қараганда, Жокьякарта, Сурабайя, Жакарта ва бошқа шаҳарларда тинчлик тарафдорлари комитетлари тузилган.

Жокьякартада Стокгольм Мурожаатига биринчи бўлиб Индонезия республикасининг президенти Ассат, республика ҳукуматининг информация министри Вивохэ, кўзга кўринган жамоат арбоби Чоа Сек-инь, университет профессори Сардьито, темирйўлчилар касаба союзининг раҳбари Судер-сано ва бошқалар қўл қўйганлар.

Жакартада имзо тўплаш бошланган. Сурабайяда имзо тўплаш қизғин давом этмоқда. Бу ерда имзо тўплашни ёшлар ташкилотлари ўтказмоқдалар.

Индонез халқи Стокгольм Мурожаатига қўл қўйиб, Қуриядаги америка агрессиясига қарши нафрат билдирмоқда.

Берлинда 1 миллиондан ортиқ киши Стокгольм Мурожаатига қўл қўйди

БЕРЛИН, 19 июль. (ТАСС). АДН агентлиги билдиради: Катта Берлиндаги Тинчлик учун курашучилар комитетининг ма'лум қилишига қараганда, ҳозирги вақтгача Берлинда 1 миллиондан ортиқ киши Стокгольм Мурожаатига қўл қўйган.

БАО ДАЙГА АМЕРИКА ЁРДАМИ

НЬЮ-ЙОРК, 19 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Сайгондаги мухбири хабар беради: Америка Қўшма Штатлари Сайгонга 150—200 кишидан иборат дипломатия, ҳарбий, пропаганда миссиялари ва «Маршалл плани»ни амалга оширучи миссия юбормоқчи.

Сайгонда ҳарбий, ҳарбий-денгиз ва ҳарбий-ҳаво атташатлари тузилди, бу атташатларнинг штатлари таҳминан 30 кишидан иборат бўлади.

Ҳарбий ёрдам кўрсатиш программасига мувофиқ, бир ой ичида Сайгонга кўп кишидан иборат америка ҳарбий миссияси юборилади.

ЭРОН ҲУКУМАТИ СОСТАВИДА ЎЗГАРИШЛАР

ТЕҲРОН, 19 июль. (ТАСС). Лондондаги Эрон элчиси Мосхен Раиснинг Эрон ташқи ишлар министри қилиб тайинланганлиги матбуотда э'лон қилинди. Мушарраф Нафисий ўрнига доктор Саждийнинг «Планлаш ташкилоти» директори қилиб тайинланганлиги ҳам э'лон қилинди.

Эрон Озарбайжонининг генерал-губернатори Занд Эбтехўжа ўрнига Миллий банк директори қилиб тайинланган.

Филиппин Қурияга қўшин юборишдан бош тортди

НЬЮ-ЙОРК, 19 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири Маниладан хабар беради: Филиппин министрлар кабинети президент Киринонинг Қурияга аскар юборилмаслик тўғрисидаги қарорини ма'қуллади.

Мас'ул муҳаррир
Ҳ. ҒУЛОМОВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21 июльда Отелло.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Пушкин номли парк) — 21 июльда Тоҳир ва Зуҳра.

«ХЕВА», ёзги «КОМСОМОЛЕЦ»— рангдор фильм Жуковский.

«ИСКРА» (қишки) — 3-нчи залда Сибирь ерлари ҳақида қисса.

«ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун) Золушка.

«ШАРҚ» — Чин инсон ҳақида қисса.

«РОДИНА» (кундуз ва кечқурун). қишки «ИСКРА», ёзги «ИСКРА», «ВАТАН», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз). «УДАРНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ПУШКИН» кинотеатрларида — янги поляк бадиий фильми Шайтон дара.

ТОШКЕНТ МОЛИЯ-КРЕДИТ ТЕХНИКУМИ
1950/51 ўқув йилига
ЎҚУЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Техникумда: молия ва банк органларида ишлаш учун молия мутахассислари ва бухгалтерлар тайёрланади.
Техникумга умумий тартибда қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача бўлади. Ўқиш 1 сентябрьдан бошланади.
Аризани техникум директорининг номига ёзиш ва тегишли ҳужжатларни қўшиб, шахсан тақдим қилиш ёки почта орқали юбориш лозим. Техникумнинг адреси: Тошкент шаҳар, Марказий район, Жуковский кўчаси, 12-нчи уй. Телефон — 31-387.

Газета ва журналларга
1950 йилнинг август ойига
ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ
ГАЗЕТАЛАР:
«Қизил Ўзбекистон»,
«Правда Востока»,
«Ўзбекистони сурх»,
«Ёш ленинчи»,
«Комсомолец Узбекистана»,
«Ленин учқуни».
ЖУРНАЛЛАР:
«Коммунист»,
«Агитатор блокноти»,
«Фото-газета»,
«Шарқ юлдузи»,
«Звезда Востока»,
«Фан ҳақида суҳбатлар».
ОБУНА:
Тошкент шаҳрида — «Союзпечать» нинг шаҳар бўлимида ва шаҳарнинг ҳамма почта бўлимлари ҳам газета киоскаларида қабул қилинади.
Жойларда — «Союзпечать»нинг ҳамма область, шаҳар бўлимларида, Алоқа министрлигининг район конторалари, почта бўлимлари ва агентликларида қабул қилинади.

Ўрта Осиё Аэрогеодезия корхонасига
жойларда ишлаш учун
старший бухгалтерлар
КЕРАК
Адрес: Тошкент шаҳар, 1-нчи Урицкий переулок, 8-нчи уй. Телефон — 30-963 (2-нчи трамвай боради).

ТОШКЕНТ МОЛИЯ-ЭКОНОМИКА ИНСТИТУТИ
1950/51 ўқув йилида:
1. Молия-экономика, 2. Кредит-экономика, 3. Учёт-статистика, 4. План-экономика факультетларининг 1-нчи курсига
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Факультетларда ўқиш муддати 4 йил.
Ерли миллат группаларида дарслар ўзбек тилида олиб борилади.
Бундан ташқари 1. Молия-экономика, 2. Кредит-экономика факультетларидаги (ишдан бўшамай ўқийдиган) кечки бўлимнинг 1-нчи курсига ҳам студентлар қабул қилинади. Кечки бўлимда ўқиш муддати 5 йил.
Кечки бўлимда дарслар: сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунларида кеч соат 7 дан 11 гача бўлади.
Институтга кирувчи кишилар: рус тили ва адабиёти, математика, география ва СССР халқлари тарихидан имтиҳон берадилар.
Институт ҳузурида ётоқхона бор. Студентлар умумий тартибда стипендия блан та'минланади.
Қабул шартлари тўғрисида муфассал справкалар сўраш учун адрес: Тошкент шаҳар, Ўзбекистон кўчаси, САФЭИ проезди, 4-нчи уй (1 ва 4-нчи трамвайларнинг «Беш'ёғоч» остановкаси). Телефон — 32-267, 32-657.

СССР Олий та'лим министрлигининг
ЎРТА ОСИЁ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
тоғ, геология, электротехника, механика ва машинасозлик техникумларини битирган кишилардан (қайси йилда битирган бўлишларидан қат'и назар)
«Тоғ электромеханикаси» мутахассислиги бўйича
қисқа муддатда тоғ инженерлари тайёрлайдиган 2 йиллик группаларга
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Аризалар 1950 йил 1 августгача қабул қилинади.
Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.
Қабул қилинган кишилар тоғ факультетлари учун белгиланган стипендия блан та'минланади.
Ариза топшириш учун адрес: Тошкент шаҳар, Асака кўчаси, 16-нчи уй, қабул комиссияси.

Тошкент область матлубот союзининг 1950 йил 14 июньдаги 244 сон қарорига биноан,
Тошкент область, Бекобод шаҳридаги
Бекобод шаҳар матлубот жамияти
ТУГАТИЛАДИ
Тугатиш комиссияси матлубот жамиятига бўлган да'воларни икки ҳафта ичида қабул қилади.

СССР Пахтачилик министрлигининг
ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ
1950 йилда 1-нчи ва юқори курсларга
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Институтда қуйидаги 5 факультет бор:
1. Гидромелиорация факультети — гидротехник инженерлар тайёрлайди.
2. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультети — механик инженерлар тайёрлайди.
3. Ер тузиш факультети — ер тузучи инженерлар тайёрлайди.
4. Гидроэнергетика факультети — гидроэнергетик инженерлар тайёрлайди.
5. Қурилиш ишларини механизациялаш факультети — механик инженерлар тайёрлайди.
Бундан ташқари: 1) гидромелиорация, 2) қишлоқ хўжалигини механизациялаш, 3) қурилиш ишларини механизациялаш факультетларида сиртқи бўлимлар ҳам бор. Сиртқи бўлимга ўрта ма'лумоти бўлган ҳамма ёшдаги кишилар қабул қилинади.
Янги қабул қилинганларнинг ҳаммаси оширилган миқдорда стипендия блан та'минланади.
Аризани институт директори номига ёзиб, танлаган факультетини кўрсатиш ва олий ўқув юртига кириш учун белгиланган ҳужжатларни (таржимаи ҳол, етуклик аттестатининг асл нусхаси, 3х4 сантиметр катталигида 3 та фотокарточкани) қўшиб, 31 июльгача тақдим қилиш лозим. Ҳарбий билет ва паспортни ўзлари блан олиб келиб кўрсатадилар.
Институтга кирувчилар 1 августдан 20 августгача математика, физика, химия, рус тили ва адабиётидан имтиҳон берадилар.
Ўқиш 1 сентябрьдан бошланади.
Институтнинг адреси: Тошкент шаҳар, Учительская кўчаси, 29-нчи уй. Телефон—34-685 ва 32-488 (3-нчи трамвайнинг «Дархонариқ» остановкаси ва 3, 4, 5-нчи троллейбусларнинг «Урицкий» остановкаси).

Тошкентда ва жойларда доим ишлаш учун:
старший бухгалтерлар, ревизор бухгалтерлар, жун, хом тери ва хом мўйна мутахассислари
КЕРАК
Адрес: Тошкент шаҳар, Биринчи май ва Алексей Толстой кўчаларининг бурчаги, 24/8-нчи уй. Телефон — 32-724.

Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати
ҳаммага билдирадики,
Тўқимачилик комбинати коммутатори номерларининг ўзгартилиши муносабати блан,
Тўқимачилик комбинатига 36-150, 36-151, 36-152, 36-153-нчи номерлар орқали мурожаат қилинсин.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими—31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими—32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р. 04774. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Напр. № 1114.